

ZAŠTO MNOŠTVO VERSKIH ZAJEDNICA?

HLEB ŽIVOTA I HALJINE PRAVDE
OSEĆATI ILI BITI
KAKO GUBIMO RAZUM?
FATALNA POVRŠNOST
ODNOS HRIŠĆANSTVA I NEHRIŠĆANSTVA
ŠTA KAŽE SAI BABA?
POREKLO RELIGIOZNOG FANATIZMA
ZAŠTO SVET ODBACUJE HRISTOVU KRV?
UJEDINJENJE CRKAVA
FORMA I SADRŽAJ PORUKA IZ OTKRIVENJA

Beograd, avgust 1991. godine

ZAŠTO MNOŠTVO VERSKIH ZAJEDNICA?

U svetu postoji više stotina različitih hrišćanskih zajednica od kojih svaka za sebe tvrdi da se na jedini pravi način drži Isusovog evanđelja. Tako nam se nameće više pitanja: Zašto postoji tako puno različitih tumačenja Biblije? Zar Bogu svojoj reči nije bio dovoljno jasan?! Zašto postoje razlike između religija? I na kraju, zašto uopšte postoje razlike između životnih filozofija?

U pokušaju da odgovorimo na ta pitanja postoji opasnost da budemo površni tj. da se bavimo religijskom formom umesto njenim sadržajem. Da bismo bili dovoljno analitični potrebno je da uzmemo u obzir da svaka životna filozofija odražava čovekov stav prema njegovim suštinskim potrebama. Prva je potreba čoveka da zadovolji iskonske čežnje svoga „srca“ a druga je da moralno opravda način zadovoljenja prve potrebe. Te duhovne potrebe su ili stvarno zadovoljenje (spasenje) ili čovek samo pokušava da ih zadovolji (greh). Duhovno stanje u kome se čovek nalazi manifestuje se u njegovom životu i samim tim u njegovoj životnoj filozofiji. Biblija u svom pristupu polazi upravo od tih činjenica i zato nam pruža savršeno jasno objašnjenje razloga postojanja raznih crkava i uopšte raznih životnih filozofija.

„I u ono vreme sedam će žena uhvatiti jednog čoveka govoréći: Svoj ćemo hleb jesti i svoje ćemo odelo nositi, samo da se zovemo tvojim imenom, skini s nas sramotu.“ (Isaija 4,1)

Žena je simbol crkve, a broj sedam je simbol punine. Dakle, puno crkava će uhvatiti jednoga čoveka (Isusa Hrista) samo da bi se zvali Njegovim imenom, da bi se tako oslobođili osećanja sramote zbog svog kompromisa sa grehom. Zapazimo da stih kaže da će žene (crkve) svoj hleb jesti i svoje odelo nositi. Pored Hrista koji je hleb života one će svoj hleb jesti. Umesto u Bogu, žeđ svoje duše će pokušavati da zadovolje u grehu. Pored Hristovih haljina pravednosti one će i dalje nositi svoje odelo. Mir

svoje savesti neće dobiti prihvatanjem Hristove pravednosti, jer ona zahteva odricanje od greha, već će svoju savest pokušavati da umire izgrađivanjem sopstvene pravednosti. U pomenutom stihu se govori o sedam žena tj. o punini crkava. Zašto se govori o množini lažnih crkava a ne samo o jednoj? Zašto u svetu postoji toliko puno različitih hrišćanskih zajednica? Zato što ne postoji obmana univerzalna za sve. Ljudi se međusobno razlikuju po svojim gresima („svoj ćemo hleb jesti“) i po sistemima kojima pokušavaju da uklone osećanje krivice nastalo zbog greha („svoje ćemo odelo nositi“).

RAZLIKE NASTALE ZBOG RAZLIČITIH GREHA **(„svoj ćemo hleb jesti“)**

Koren biblijskog naziva za greh na grčkom originalu ima značenje „promašen cilj“ ili „promašaj“. U čemu je „promašaj“ greha? Isus kaže:

„Svaki koji pije od ove vode opet će ožedneti; a koji pije od vode koju će mu ja dati neće ožedneti: doveka; nego voda što će mu ja dati biće u njemu izvor vode koja teče u život večni!“ (Jovan 4,13.14)

OSEĆATI ILI BITI

Grešna zadovoljstva ne mogu da zadovolje žeđ duše. U grehu čovek može da oseća sreću, ali ne i da bude srećan. Pošto, zbog raskinute zajednice sa Bogom, u dubini svoje duše nije srećan, on se kao „davljenik za slamčicu“ hvata za svoja osećanja sreće. Smisao njegovog života postaje traženje sreće (sebičnost), umesto davanje sreće (ljubav). Ono što činimo treba da činimo jer smo srećni; iz sreće, a ne da bismo bili srećni. Ako sreću tražimo, to znači da je nemamo. Ukoliko sreću dajemo, to znači da

je imamo. Kao što vidimo kriterijum stvarne sreće nisu naša osećanja, već naše pobude.

Da li iz pomenutog proizilazi da je greh osećati sreću? Nije grešno osećati se srećnim već je grešan i uzaludan pokušaj čovjeka da čežnje svoga srca zadovolji u osećanju sreće ili nekom drugom doživljaju. Na primer, nije grešno osećati zadovoljstvo pri jedenju ukusne hrane, ali je greh ukoliko time pokušavamo da utolimo naše duhovno nezadovoljstvo. Takođe, nije greh osećati se voljenim u društvu dragog prijatelja, ali je greh ukoliko osećanjem voljenosti želimo da zadovoljimo prazninu svoje duše. Ti „promašaji“ u pokušajima da zadovoljimo čežnje naših srca mogu biti veoma različiti, pa čak mogu da imaju i formu duhovnog iskustva.

DUHOVNA FORMA GREHA

Kada je sotona preko zmije kušao Evu, on joj je laskao da će ako pojede plod poznanja dobra i zla ostvariti viši stupanj duhovnog razvoja; „A zmija reče ženi: nećete vi umreti; Nego zna Bog da će vam se u onaj dan kad okusite s njega otvoriti oči, pa ćete postati kao bogovi“ (1. Mojsijeva 3,4,5). Zar je greh što je Eva poželela da postane slična svome Stvoritelju?

Mi treba da budemo slični Bogu, Njegovom karakteru ljubavi, dobrote i pravednosti. Međutim, kao i mnogi religiozni ljudi današnjice Eva je poželela da postane slična Bogu po atributima koji su isključivo božanski. Kada je pojela zabranjen plod njenim telom je prostrujalo neobično uzbuđenje. Na licu joj se video blažen osmeh. Ona se osećala vremenski i prostorno sveprisutno. Kao daje večnost bila stočena u nju. Osećala se „božanski“. Ali, njen život definisan vremenom i prostorom je izgubio svaki smisao. Ona više nije imala dela ljubavi. Pošto više nije ispunjavala predviđeni smisao svoga postojanja, pošto više nikome i ničemu nije služila, našla se pod osudom Božje pravde.

Ono što nema razlog svoga postojanja to i ne treba da postoji.

ROPSTVO DOŽIVLJAJA

Pokušaj čoveka da zadovolji svoje iskonske čežnje u doživljaju sreće je isto toliko besmislen koliko i pokušaj žednog čoveka da utoli svoju žed time što bi se polivao kofama sveže vode. Doživljaj vlažnog i mokrog niti ima funkciju da zadovolji čovekovu žed, niti to može da postigne.

Naš doživljaj stvarnosti treba da bude realan. Ukoliko se trudimo da ga ulepšamo da bismo njime zadovoljili žed svoje duše, mi ćemo ili postati robovi stvarnosti (jer od nje zavisi naš doživljaj sreće), ili ćemo pokušati da pobegnemo od stvarnosti (da bismo svoj doživljaj sami kreirali). Prvi princip bi mogao da se nazove materijalistički, a drugi idealistički. Postoji i kombinacija oba principa, kada pokušavamo da neprijatnu stvarnost sebi „ulepšamo“ i „opravdamo“ tako da nam ne predstavlja neprijatan doživljaj. Međutim, mi moramo biti spremni da se suočimo sa doživljajima koji odgovaraju stvarnosti koja nas okružuje. Ako je neko duboko nesrećan, mi ćemo saosećati sa njim, ali to ne znači da ćemo i sami postati nesrećni. Stvarna sreća ne zavisi od osećanja. Ukoliko smo od njih zavisni to otkriva naše duboko unutrašnje nezadovoljstvo.

Da bismo postali istinski srećni potrebno je da doživimo promenu dublju od osećanja. Potrebna nam je promena suštine našeg bića, tj. promena „srca“. Mi možemo da utičemo na naša osećanja; možemo da se „drogiramo“ čitanjem ljubavnih romana, meditiranjem i slušanjem rok muzike, ili na neki drugi, ozbiljniji ili perfidniji način, ali na svoju prirodu ne možemo da utičemo. Mi ne možemo sebe da promenimo da bismo postali srećni. „Može li Etiopljanin promeniti kožu svoju ili ris šare svoje? Možete li vi činiti dobro naučivši se činiti zlo?“ (Jeremija 13,23) Našu prirodu može da promeni samo Bog.

RAZLIČITI GRESI I RAZLIČITI IZGOVORI

Ljudi se razlikuju po svojim gresima. Dok je, kod nekog izražen greh proždrljivosti kod drugog je izražen greh preljube. Oni koji su proždrljivi možda nisu skloni preljubi. Njima je proždrljivost nešto sasvim normalno, dok im je preljuba greh. Drugima je proždrljivost odvratna, dok im je preljuba smisao života. Dok jedni traže spasenje u pripadnosti svojoj crkvi, drugima smeta pripadnost crkvi zato što su oholi, itd. Svako je sklon da opravdava sopstvene grehe dok je spreman da ukori tuđe. Normalno je da svako prihvata onu životnu filozofiju koja opravdava njegove lične grehe. I ne samo da se ljudi razlikuju po svojim gresima, već se razlikuju i po izgovorima kojima pokušavaju da ih opravdaju. Zato postoji tako puno različitih životnih filozofija.

POSLEDICE IZGOVORA

Da bi mogli da odbacimo istinu koja nas ukorava za naše grehe moramo da budemo nepošteni prema sebi i Bogu. Tako pored ostalih greha padamo i u greh nepoštenja, što nam otvara vrata za pad u još dublje grehe, a da i dalje ne budemo svesni svog stvarnog duhovnog stanja. Zbog svog nepoštenja ne smemo racionalno da mislimo jer bi onda morali da se suočimo sa nepoželjnom истином. Pošto racionalnim putem ne možemo da opravdamo svoje grehe, pozivamo se na iracionalne argumente, a takvim postupkom izazivamo psihičke poremećaje u upotrebi razuma.

Zamislimo pušača koji želi da opravda upotrebu duvana. Šta on čini kada pokušava da opravda svoju štetnu naviku? Poziva se na veliki broj onih koji puše; ili se poziva na poznate ličnosti koje su sklone pomenutom poruku; ili se možda poziva na tradiciju svojih predaka, ili opravdanje nalazi u svojim osećanjima: „Ne osećam nikakve tegobe zato što pušim!“ A svi ti iracionalni

argumenti izazivaju psihičke poremećaje u upotrebi razuma.

Ako kasnije odluci da se vrati Bogu ima teških problema, jer je iracionalnim pristupom ometen da dođe do istine. U susretu sa više različitih shvatanja ne zna kako da razluči koje je istinito zato što se njegovi iracionalni kriterijumi mešaju sa zdravorazumskim kriterijumima istine. Jedno shvatanje mu se čini ispravnim zato što ga potvrđuje njegov omiljeni autoritet; drugo mu se takođe čini ispravnim jer svi tako misle; treće takođe pošto mu se veoma sviđa, a i četvrto zato što je zdravorazumno. I tako on ne zna više šta da misli.

LAŽNA TOLERANCIJA

Zato što ne upotrebljavaju razum mnogi nisu stanju da drugima racionalno opravdaju svoja životna uverenja. A to je zahtev Božje reči: „Budite svagda gotovi na odgovor svakome koji vas zapita za vaše nadanje.“ (1. Petrova 3,15) Ukoliko svoje životno „nadanje“ nismo spremni pred drugima da razumno objasnimo i opravdamo kao ispravno, nemamo moralnog prava ni pred sobom, ni pred Bogom, da tvrdimo da je i nama samima ono jasno, a samim tim ni da je ispravno. „Teško onima koji misle da su mudri, i sami su sebi razumni.“ (Isajija 5,21)

Pošto se boje preispitivanja sopstvenih životnih stavova mnogi su skloni da kažu: „Nemoj da diraš u moje mišljenje jer ni ja ne diram u tvoje!“ Oni to nazivaju „tolerancijom“. Možda bi to bilo ispravnije nazvati „zajedničkim bežanjem od istine“. Onaj ko je zaista na strani istine nema čega da se boji, jer istina će ostati istina makar je izložili najoštrijoj kritici. „Što se više govori protiv nje ona će utoliko jasnije blistati.“ (EGV Ev 306) Upravo to što će odoleti svakoj kritici i preispitivanju biće potvrda da je zaista istina. Osobe koje odlikuje spomenut duh površnosti su prinuđene da prema nosiocima drugačijih shvatanja budu „tolerantne“ zato što bi razvijajući duh racionalnog

preispitivanja došle u opasnost da raskrinkaju i sopstvene mehanizme odbrane.

Neki ne nasedaju na princip lažne tolerancije, ali imaju drugi problem. Oni kažu: „Pa svako za sebe tvrdi da je u pravu. Kako sada da znam ko to zaista jeste?“ To je slučaj onih koji ne upotrebljavaju razum. Kada ne mogu da dokažu ispravnost sopstvenih ideja takvi obično kažu: „Ali, ja mislim ovako!“ Kao argumenat ispravnosti svoga shvatanja oni navode svoje uverenje što misle da su u pravu. Pa kada sretnu još nekoga ko takođe ima uverenje da je u pravu, a misli drugačije, oni ostaju zbumjeni.

IRACIONALNI AUTORITET „ISTINE“

Mnogi se boje da misle jer bi time bili u opasnosti da raskrinkaju svoje iracionalne izgovore za greh. Zato su svoje poverenje poklonili nekom drugom (crkvi ili grupi kojoj pripadaju, svešteniku...) ili nečem drugom (astrologija, radiestezija...) koji će da misle i: odlučuju umesto njih.

Kada dođu u kontakt sa duhovnom literaturom mnogi odmah žele da saznaju ko je njen autor. Osećaju se nesigurnim kada treba da misle, pa se zato „hvataju“ za iracionalne autoritete „istine“. Istinitost duhovne literature prosuđuju na osnovu onoga ko ju je napisao, umesto na osnovu onoga šta je u njoj napisano.

Kada ih upitamo na osnovu čega su sigurni u bezuslovnu ispravnost svojih autoriteta „istine“ neki se čak pozivaju na Svetu Pismo. Kada ih zamolimo da svoje stavove potkrepe Svetim Pismom oni se pozivaju na svoje autoritete i njihovo tumačenje Božje reči. A kada ih upitamo na osnovu čega su sigurni u ispravnost tumačenja Svetog Pisma od strane svojih autoriteta „istine“ oni se opet pozivaju na njihovu usklađenost sa rečju Svetog Pisma, i tako se „vrte u krug“.

Božja reč nas poziva da autoritet Svetog Pisma stavimo iznad svakog drugog autoriteta: „Ali, ako i mi, ili anđeo s neba

vam javi jevanđelje drukčije nego što vam javismo, proklet da bude.“ (Galatima 1,8) Samom čoveku je povereno da proveri da li crkva; apostoli „ili anđeo s neba“ govore u skladu sa Biblijskim evanđeljem ili ne. „Ovi pak bijahu plemenitiji od onih što žive u Solunu; oni primiše reč sa svim srcem, i svaki dan istraživahu po Pismu da li je to tako“ (Dela 17,11) Možemo li zamsiliti nekog duhovnog učitelja kako naziva plemenitim one verниke „koji svaki dan istraživahu po Pismu da li je to tako“ što im on propoveda? Teško! Vernici mnogih hrišćanskih crkava se gotovo stide da misle i proveravaju Biblijom ono što čuju sa svojih propovedaonica.

Naravno, mi ne smemo biti oholi i odbijati da prihvatimo savete drugih, ukoliko se oni očigledno slažu sa Božjom rečju, ali nikako ne smemo dozvoliti da drugi umesto nas misle i postanu posrednici između nas i Boga. „Jer je jedan Bog i posrednik između Boga i ljudi, čovek Isus Hristos.“ (1. Timotiju 2,5) Mnogi su oholi prema spoljnim autoritetima, i zato nalaze autoritet „istine“ u sebi, u svom „božanskom“ nadahnuću, intuisiji, u svojoj savesti, ili svojim osećanjima.

Tako mnogi hrišćani ispravnost sopstvenog tumačenja Božje reči potkrepljuju tvrdnjom da ih vodi nadahnuće „Svetoga Duha“. A kada ih zamolimo da objasne na osnovu čega imaju sigurnost da ih u proučavanju vodi Sveti a ne neki drugi duh, oni kažu: „Zato što je njegovo tumačenje u skladu sa Biblijom!“ I tako ponovo u krug. Bibliju tumače nadahnućem a nadahnuće proveravaju Biblijom, koju su protumačili tim istim nadahnućem, itd. Nisu spremni da pruže razumno objašnjenje svojih shvatanja, već se pozivaju na svoje autoritete „istine“. Lakše im je da budu zavedeni nego da misle.

ZAVEDENOST BIBLIJOM

Šta se dešava kada čovek pokušava da zloupotrebi Božju

reč, tražeći u njoj autoritet koji će da misli umesto njega? Kakve su posledice pokušaja da prihvatimo biblijsku istinu bez razumevanja njenog sadržaja?

U tom slučaju u Svetom Pismu nećemo naći odgovarajuću sigurnost. Opet ćemo morati da se „uhvatimo“ za neki drugi autoritet „istine“. Zašto? Zato što je Bog u svom proviđenju vodio pisanje Biblije tako da ona deluje kontradiktorno ukoliko pokušavamo da se na nju oslonimo bez razmišljanja i bez njenog stvarnog razumevanja.

Tako Isus u svojoj besedi na Gori Blagoslova prvo kaže: „Tako da se svetli vaše videlo pred ljudima, da vide vaša dobra dela, i slave Oca vašega koji je na Nebesima.“ (Matej 5, 16), a zatim: „Pazite da pravdu svoju ne činite pred ljudima da vas oni vide; inače plate nemate od Oca svojega koji je na Nebesima.“ (Matej 6,1)

Dok jedan biblijski stih kaže da se „delima zakona ni jedno telo neće opravdati pred Njim.“ (Rimljanima 3,20) dotle drugi stih kaže: „Vidite li dakle da se delima pravda čovek, a ne samom verom?“ (Jakov 2,24)

Da je Božja reč, u pomenutim primerima, rekla samo: „Tako da se svetli vaše videlo pred ljudima, da vide vaša dobra dela...“ i „Vidite li dakle da se delima pravda čovek“, mnogi bi pogrešno shvatili njenu poruku. Zbog svog površnog pristupa zaključili bi da čovek da bi bio spasen treba da se trudi da čini dobra dela i da po njima bude zapažen od ljudi.

Da je Božja reč rekla samo „Pazite da pravdu svoju ne činite pred ljudima da vas oni vide;“ i „jer se delima zakona ni jedno telo neće opravdati“, mnogi bi našli izgovor za odsustvo praktične dobrote u svom životu, i čak, možda, izgovor za svoje bezakonje.

Obe grupe „kontradiktornih“ stihova imaju ulogu da uklone našu površnost i da nas navedu da preispitamo pobude koje nas

rukovode u ponašanju.

Naša dobrota mora imati uticaja na svet koji nas okružuje, ali ona ne sme biti pokrenuta željom da budemo zapaženi od sveta. Takođe, dobra dela ne treba da činimo zato da bismo bili spaseni, već zato što smo spaseni; iz ljubavi, a ne iz nekih drugih motiva. Religiozna revnost mora da bude posledica, a ne uzrok našeg spasenja u Bogu.

Ukoliko želimo da opravdamo odsustvo dobrih dela u svom ponašanju, ili ukoliko želimo da opravdamo dobra dela na koja smo pokrenuti lošim motivima, bićemo skloni da se pozivamo ili na samo jednu, ili na samo drugu grupu biblijskih stihova. Nećemo biti u stanju da „pomirimo“ obe grupe stihova, a da i dalje zadržimo svoj površan pristup istini.

MUDROST ILI POVRŠNOST

Kao što vidimo, naša površnost je posledica naše bojazni od mišljenja i susreta sa sopstvenom odgovornošću pred Bogom, koje to razmišljanje donosi. „Početak je mudrosti strah Gospodnji.“ (Priče 1,7)

Kaže se da „svega 5% ljudi misli, 25% ljudi misli da misli a ostalih 70% pre bi se ubilo nego da misli“. Ali, Bog nam je dao Svoju Reč upravo zato da bi nas naučio da mislimo, da bismo se suočili sa svojom životnom odgovornošću, i da bismo je ispunili na pravi način uzdajući se u Njegovu milost, vođstvo i silu.

„Ako prizoveš mudrost, i k razumu podigneš glas svoj, ako ga ustražiš kao srebro, i kao sakriveno blago ako dobro ustražiš; tada ćeš razumeti strah Gospodnji, i poznanje Božje naći ćeš. Jer Gospod daje mudrost, iz Njegovih usta dolazi poznanje i razum. Tada ćeš razumeti pravdu i sud i što je pravo, i svaki dobri put. Kad dođe mudrost u srce tvoje, i znanje omili duši tvojoj, pomnjivost će paziti na te, razum ćeće čuvati, izbavljujući te od zla puta, od ljudi koji govore opake stvari. ... Sine moj, da ti to ne

odlazi iz očiju; čuvaj pravu mudrost i razboritost; i biće život duši tvojoj i nakit grlu tvojemu. Tada ćeš ići bez brige putem svojim, i nogu tvoja neće se spotaći. Kad ležeš, nećeš se plašiti, i kad počivaš, sladak će ti biti san. Jer će ti Gospod biti uzdanica i čuvaće ti nogu da se ne uhvati.“ (Priče 2,3-b.9-12;3,21-24.26)

POSEBNA MILOST

Zbog svog grešnog života svako od nas je doživeo veće ili manje poremećaje u upotrebi razuma, i zbog toga stvorio teškoće u razumevanju istine. Ali, mi nismo prepušteni sami sebi. „Ako li kome od vas nedostaje mudrosti, neka ište od Boga koji sva-kome daje bez razlike i ne kori nikoga, i daće mu se.“ (Jakov 1,5) Ukoliko živimo prema svetlosti istine koja nam je već otkrivena Bog će nam otkriti još veću svetlost. Ako se u Gospoda ponizno uzdamo On će nas usmeriti ka istini na nama prilagođen način: možda putem uzvišenih osećanja, dubokim unutrašnjim osvedočenjem, ili na neki drugi način. Ta posebna Božja milost prema nama će trajati sve dok ne budemo u stanju da normalnim putem; jednostavnim proučavanjem Božje reči, razumski shvatimo istinu.

Kod mnogih koji se mole za posebnu Božju milost u otkrivenju istine, nije problem u tome što ne mogu razumski da shvate istinu, već u tome što ne žele da je shvate (Jovan 3,20).

Jedna devojka se bujicom reči obrušila na svog prijatelja: „Ti si agresivan! Ti mi namećeš svoje stavove! Ti tražiš od mene da držim svih deset zapovesti! Ti ne poštuješ moju slobodu uverenja!“ Mladić je iznenadeno postavio pitanje: „Ne sećam se da sam ti uopšte govorio o Božjem zakonu?!“ „Ako nisi rečima, onda si to činio svojim delima!“ odgovorila je devojka.

Ova devojka se molila Bogu za otkrivenje istine. Govorila je o svojoj spremnosti da sazna i prihvati Božju volju, iznesenu u Bibliji. Međutim, snebivala se da napusti neke grehe, posebno

kada je čula teoriju da su zapovesti Božjeg moralnog zakona u-kinute. Delujući svojim Svetim Duhom na njenu savest i preko primera uzornog hrišćanina Bog ju je osvedočio o važnosti moralnog zakona. Osvedočenje nije bilo priyatno. „Agresivnost“ koju istina ima u sukobu sa zabludom devojka je pridala nosiocu istine. Njen primer na žalost nije usamljen.

Mnogi se mole za otkrivenje istine, ali ne i za hrabrost da je čuju i prihvate. Kada dobiju njen otkrivenje, oni se mole dalje kao da im ništa nije jasno, dok se ne pojavi sotona i ne pruži im ono što bi oni želeli da je istina. Kao kriterijum istine uzimaju to da li se njihovom grešnom srcu nešto dopada ili ne. Bili bi spremni da prihvate istinu samo ako bi bili primorani da je prihvate i zato traže neko čudo ili znak. Ali, Bog ne postupa tako. Kada se otkriva čoveku, Bog želi da ga urazumi u istinu i sve posebne Božje intervencije imaju jedino tu svrhu. Ako bi argumentat kojim Bog potvrđuje autentičnost svog nadahnuća bio u samom „čudu“ ili „znaku“, kako bismo bili sigurni da je ono zaista od Boga a ne možda od sotone?! „Jer se sam sotona pretvara u andela svetla.“ (2. Korinćanima 11,14) Bog želi da istinu prihvatimo radi nje same, zato što je istina, a ne zato što smo na nju nečim primorani. On poštuje slobodu čovekove volje i zato dozvoljava sotoni da čoveku pruži izgovor za bezakonje:

„Pojavljenje tog bezdušnika biće po moći sotoninoj, sa svakojakim čudesima, znacima i čudima lažnim, i sa svakim zlobnim zavođenjem za one koji propadaju, jer ljubavi istine ne primiše da bi se spasli. Zato će im Bog poslati silu prevare da veruju laži, da se osude svi koji ne verovaše istini, već zavoleše nepravdu.“ (2. Solunjanima 2,10-12)

„Ako bolujete od tvrdoglavosti srca, i usled oholosti i uverenja u vlastitu pravednost ne priznajete svoje pogreške, bićete ostavljeni sotoni da vas kuša... Mnoštvo zamki koje su svojstvene poslednjim danima okružiće vas i vi ćete promeniti vođu

a da ni sami toga nećete biti svesni.“ (EGV u RaH, 16.12.1890)

RAZLIKE NASTALE ZBOG RAZLIČITIH SISTEMA OPRAVDANJA KRIVICE („svoje čemo odelo nositi“)

U mnoštvu onih koji čine bezakonje ima i onih koji se ne izgovaraju, već pošteno priznaju svoje grešne namere i pobude. Zbog svog priznanja oni dolaze u direktni sukob sa svojom savešću. Vremenom ona toliko otupi, da uskoro tako hladnokrvno čine greh „kao da piju vodu“. Ali, zbog svoje preosetljivosti, mnogi nisu spremni da dođu u otvoren sukob sa svojom savešću. Da bi pred njom uspeli da sačuvaju lažnu sliku o sopstvenoj pravednosti ne smeju da sebi priznaju svoje stvarne pobude. Kada Božja reč ukori njihove grehe oni se brane govoreći da „nisu taj slučaj“. Možda njihov život izgleda perfektno jer su svoje grehe uspeli da vešto kamufliraju i sublimiraju u religioznu revnost. Ali, problem greha rezultuje jednim drugim problemom koji se ne može tako lako sakriti; problemom nerezene

IZOPAČENO PREDSTAVLJANJE ČOVEKOVE PRIRODE

Prisustvo krivice zbog greha se manifestuje i u onim filozofijama koje potpuno negiraju njeno postojanje. Tako Sai Baba kaže: „Uzrok masovnog nemira među ljudima je u tome što nemaju pravu predstavu o svojoj prirodi. Nemojte sebe nikada nazivati grešnikom ili krivcem!“

Kako bi ljudi uopšte mogli da izgube mir ukoliko ga stvarno imaju, ako su zaista moralno pravi? Ako smo se odrekli svog grešnog i samopravednog ja, onda ne može da nam smeta ukoliko neko dira u nas i našu pravednost. Mir možemo izgubiti

samo ukoliko je on prividan, ako se u pojmu grešan i prepoznamo kao krivci. Sai nam je pomogao da shvatimo da je uzrok masovnog nemira među ljudima upravo u njihovoj krivici zbog greha. Sai nam je takođe pomogao da shvatimo jedan mehanizam odbrane od krivice, predstavio nam je sistem ugušivanja i potiskivanja krivice. Kako taj sistem funkcioniše?

Da se ne bi mogli prepoznati kao krivci oni izopačeno predstavljaju svoju prirodu, kao da u dubini svoje duše „nisu grešnici, već im je suština božanska“. Takvo predstavljanje čovekove prirode srećemo češće u istočnjačkim religijama, nego u hrišćanstvu:

„Ovo je jedini način da postignemo cilj; reći sebi i svima ostalima da smo savršeni. I dok budemo ovo stalno ponavljali, dolaziće snaga. „Neka vaše telo prožima ova jedina ideja: Ja sam apsolutno čisto, sveznajuće, svemoguće, večito blistavo Ja, koje se rađa i ne umire!“ (Vivekananda)

„Voli tvoj posao čak i ako te mrze, jer je u tvojoj prirodi da voliš i praštaš.“ (Sai Baba)

„Ponavlajte u mislima: Ja nisam telo, niti um, niti osećanja...

Telo je omotač vlastitog Ja koje je čisto i savršeno. Ja sam beskrajna, neograničena, večita bit. Ja sam uvek slobodni, ja sam večno prisutni. Ja Sam koji Jesam.“ (S. Jesudijan u „Joga i zdravlje“, str.273)

Ako ja nisam svoje telo, onda zbog grešnosti svoga tela ne gubim svoju suštinsku moralnu vrednost. A zašto mi je to važno? Ne samo zato što takvim shvatanjem svoje prirode pokušavam da izbegnem susret sa krivicom zbog svojih greha, već i zato što takvim „trikom“ pokušavam da nadomestim nedostatak prave ljubavi prema sebi i drugima. Pošto svojom sebičnom ljubavlju ne mogu da prihvatom ljude (i sebe i druge) takve kakvi jesu (grešne i krive), moram da nađem neku vrednost u njima da bih

mogao da ih volim. Tu vrednost nalazim u njihovoj „božanskoj suštini“. Tako mogu svakoga da opravdam, i svakome da oprostim da bih mogao da ga volim; „Taj ubica i kriminalac je u suštini jako dobar čovek. Samo što je to mnogo duboko u suštini njegovog bića, pa ne može da dođe do izražaja! Nije on loš, već njegovo telo koje je samo omotač njegovog savršenog bića!“

Moramo imati na umu Isusov primer. On grešnicima nije oprashtao grehe zato da bi mogao da ih voli, već zato što ih voli. Ni mi, ne treba da se trudimo da ljudi razumemo da bismo mogli da ih volimo, već treba da ih razumemo zato što ih volimo. Ukoliko u drugima moramo da pronađemo razlog za ljubav prema njima, to ne samo što otkriva da je naša ljubav sebična, već otkriva da smatramo da i Bog nas voli sebičnom ljubavlju. Smatramo da Bog traži u nama nešto vredno da bi mogao da nas voli. I onda zaključujemo da razlog svoje ljubavi prema nama Bog nalazi u našoj „božanskoj suštini“ ili nekoj drugoj „vrednosti“. Međutim, po prirodi mi smo grešni i krivi buntovnici. Nismo dostojni ni Božje ljubavi, ni spasenja, te nemamo nikakvu vrednost zbog koje bi Bog mogao da nas voli. Mi smo vredni jedino zato što nas On već voli.

„Jer Hristos još kad slabi bijasmo umre u vreme svoje za bezbožnike. Jer jedva ko umre za pravednika; za dobrog može biti da bi se ko usudio umreti. Ali Bog pokazuje svoju ljubav k nama što Hristos još kad bijasmo grešnici umre za nas.“ (Rimljanim 5,6-8)

IZOPAČENO PREDSTAVLJANJE BOŽJEG KARAKTERA

Još jedan od mehanizama kojim mnogi pokušavaju da uguše svoju odgovornost pred Bogom je izopačeno predstavljanje Njegovog karaktera. Kada se govori o Božjoj ljubavi ona se tumači na takav način kao da je njena svrha da zadovolji čovekove

sebične porive.

Božja pravednost se spušta na nivo ljudske pravednosti koja se bavi formom ponašanja i ukorava samo kriminalitet. Ona često ne prevazilazi shvatanje morala koje imaju pripadnici crkve satanista: „Greh nije greh ukoliko se izražava na prirodan način, i ukoliko ne ugrožava drugoga.“ (Anton Šandor La Vejv, osnivač crkve satanista)

Srca mnogih hrišćana se ne raduju pred otkrivenjem Božje svetosti, veličine i pravednosti, koje nalazimo u Božjoj reči. To su za njih „mračni“ delovi Biblije. Oni se boje Božje pravednosti i Božjeg zakona. Zašto? Zato što se zbog svog kompromisa sa grehom još uvek nalaze pod njihovom osudom.

IZOPAČENO PREDSTAVLJANJE DUHOVNIH POJMOVA

Oni koje odlikuju sistemi ugušivanja krivice skloni su prilikom izražavanja da upotrebljavaju eufemizme. To je pojava korишćenja pojmljova koji ne nose težinu odgovornosti u svom značenju. Ona otkriva čovekovu nezrelost za susret sa svojom ličnom odgovornošću. Na primer, lopovi umesto pojma „krađa“ često upotrebljavaju pojam „pozajmica“. Neodgovorni političari umesto pojma „štrajk“ koriste pojam „obustava rada“, a umesto „kriza“ – „složeno stanje“, itd.

Kada se upotreba eufemizama manifestuje na duhovnom planu, ona otkriva duhovnu patologiju. Takve osobe, opterećene svojom farisejskom samopravednošću ne smeju da koriste pojam „greh“ već kažu „greška“. Umesto „izgubljen“ upotrebljavaju pojam „nesavršen“, umesto „spasenje“ – „prosvetljenje“, ili „viši stupanj duhovnog razvoja“, a umesto „krivice“ koji pojam upotrebljavaju? Nijedan! To je upravo ono od čega i pokušavaju da pobegnu. O problemu krivice oni uglavnom ēute, ali se zato taj problem na njima vidi. Zajedno sa ohološću, to je glavna

pokretačka snaga njihove religioznosti. Bez Hristove krvi oni uspevaju da se oslobole osećanja krivice, ali ne i same krivice. Ona ostaje i nastavlja da se manifestuje u njihovom životu i njihovoj životnoj filozofiji. Kada bi stvarno imali mir više ne bi bili opterećeni ostvarivanjem „višeg stupnja duhovnog razvoja“.

ISUSOV POZIV

„Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja ћu vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe, i naučite se od mene; jer sam ja krotak i smeran u srcu, i naći ћete pokoj dušama svojim. Jer je jaram moj blag, i breme je moje lako.“ (Matej 11,28-30)

„Ovim rečima Hristos govori svakom ljudskom biću. Znali to ili ne, svi su umorni i natovareni. Svi su pritisnuti teretima koje jedino Hristos može da ukloni.“ (EGV ČV str.329)

Ako se problem krivice ne prizna i ne reši najedan jedini način na koji je to moguće, a to je prihvatanjem Hristove pravednosti, krivica će ostati i čovek će uzalud pokušavati da je se oslobodi izgrađivanjem sopstvene pravednosti. Prvi pokušaj opravdanja uzda- njem u sopstvene haljine pravednosti srećemo u edemskom vrtu.

Pre pada u greh, umesto životinjskim krvnom čovek je bio obavijen i obasjan slavom Božjom. „A behu oboje goli, Adam i žena mu, i ne beše ih sramota.“ (1. Mojsijeva 2,25) Ali, pošto su sagrešili, Božja slava se povukla od njih „i videše da su goli; pa spletoše lišća smokova i načiniše sebi pregače.“ (3,7) Stideli su se svoje golotinje jer je ona otkrivala odsustvo Božje slave a sammim tim i odsustvo Božjeg odobravanja. Njihov očaj je postao još veći kada su primetili posledice svoga prestupa oko sebe. Na Zemlju se spustilo prokletstvo zbog njihovog greha. Lišće je počelo da vene i životinje su postale smrtne.

Uskoro „začuše glas Gospoda Boga,... i sakri se Adam i žena mu ispred Gospoda Boga među drveta u vrtu. A Gospod

Bog viknu Adama i reče mu: Gde si? A on reče: Čuh glas tvoj pa se poplaših, jer sam go te se sakrih.“ (3,8-10) Probuđenog osećanja krivice pokušali su da se opravdaju prebacujući odgovornost za učinjen greh jedan na drugoga. Ali, spoljne okolnosti nisu mogle da opravdaju njihovu krivicu. Osećali su se krivim i izgubljenim buntovnicima. A onda su bili svedoci nečeg neobičnog i neočekivanog. Sa iznenađenjem su gledali kako Bog uzima jedno nevino jagnje i kako ga kolje pred njihovim očima. „Zašto strada nevino jagnje?“ pitali su se. Obuzeo ih je užas i strah da će ih zadesiti sudbina jagnjeta jer su je i zaslužili. A onda se desilo još nešto neobično i novo. „I načini Gospod Bog Adamu i ženi njegovoj haljine od kože, i obuče ih u njih.“ (3,21)

Haljine od smokvinog lišća simbol ljudskih haljina pravednosti nisu mogle da opravdaju grešnog čoveka pred osudom Božje pravednosti. Sam Bog je edemski par obukao u haljine jagnjetove koje su simbol Hristovih haljina pravednosti. Prolivena krv nevine životinje postala je simbol nevine žrtve koju će sam Bog prineti kroz Hrista, da bi iskupio palog čoveka. Tako je Isus postao „jagnje Božje koje uze na se grehe sveta.“ (Jovan 1,29)

„I pevahu pesmu novu govoreći: Dostojan si da uzmeš knjigu, i da otvoriš pečate njezine; zato što si bio zaklan, i što si svojom krvlju iskupio Bogu ljude od svakoga kolena i jezika i naroda i plemena. I videh, i čuh glas anđela mnogih oko prestola i životinja i starešina, i beše broj njihov hiljadu hiljada. Govoreći glasom velikim: Dostojno je Jagnje zaklano da primi silu i bogatstvo i premudrost i jačinu i čast i slavu i blagoslov Potom videh, i gle, narod mnogi kojega ne može niko izbrojati, od svakoga jezika i kolena i plemena, stajaše pred prestolom i pred Jagnjetom, obučen u haljine bele, i palme u rukama njihovim. I povikaše glasom velikim govoreći: Spasenje Bogu našemu, koji sedi na prestolu, i Jagnjetu. I svi anđeli stajahu oko prestola i

starešine i četiri životinje, i padoše na lice pred prestolom, i pokloniše se Bogu, govoreći: Amin! Blagoslov i slava i premu-drost i hvala i čast i sila i jačina Bogu našemu va vek veka. A-min! I odgovori jedan od starešina govoreći mi; Ovi obučeni u bele haljine ko su, i otkuda dodoše? I rekoh mu Gospodaru: Ti znaš! I reče mi: Ovo su koji dodoše od nevolje velike, i oprase haljine svoje i ubeliše haljine svoje u krvi Jagnjetovoj. Zato su pred prestolom Božjim, i služe mu dan i noć u crkvi Njegovoj i Onaj što sedi na prestolu useliše se u njih. Više neće ogladneti ni ožedneti i neće na njih pasti sunce, niti ikakva vrućina. Jer Jagnje, koje je nasred prestola, pašće ih, i uputiće ih na izvore žive vode; I Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovih.“ (Otkri-venje 5,9. 11-12; 7,9-17)

„Božja divna namera milosti, tajna spasonosne ljubavi – tema je u koju ‘andđeli želete zaviriti’ i koja će se proučavati kroz beskrajne vekove. Izbavljena i bezgrešna bića u Hristovom krstu naći će svoju nauku i svoju pesmu. Videće se da je slava koja blista sa Hristovog lica slava samopožrtvovane ljubavi. U svel-tosti sa Golgotu videće se da je zakon te ljubavi pune samoodri-canja, zakon života Neba i Zemlje.“ (EGV ČV)

KAJINOVA ILI AVELJEVA SLUŽBA

Nepriznavanje potrebe za Iskupiteljem od greha i krivice ne oslobađa grešnika od greha i krivice. Upravo ono što mnogi smatraju da je odraz njihove vernosti Bogu njihova religiozna služba, upravo otkriva njihovu neizmirenost sa Bogom.

Setimo se Kajina i Avelja, i njihove religiozne službe; „A posle nekoga vremena dogodi se, te Kajin prinese Gospodu pri-nos od roda zemaljskoga; a i Avelj prinese od prvina stada svo-jega i od njihove preteline. I Gospod pogleda na Avelja i na nje-gov prinos, a na Kajina i njegov prinos ne pogleda.“ (1. Mojsi-jeva 4,3-5)

I Kajin i Avelj su prineli žrtvu u svojoj službi Bogu. Kao i između raznih religija u svetu tako i između te dve službe nije postojala, naizgled, značajna razlika. Svako je prineo ono što je imao s obzirom na uslove u kojima je živeo. Ali, Bog je video suštinsku razliku između ove dve službe. Kajinova služba je otkrila nesvesnost njegove potrebe za iskupiteljem od greha i krivice. Umesto žrtvenog jagnjeta on je prineo voće i povrće koji svakako ne mogu da budu „sen“ Hristov. Za razliku od dima Aveljeve žrtve koja se digla pravo u nebo, dim Kajinove žrtve se valjao po polju. Bog nije primio Kajinovu molitvu zato što nije izražavala priznanje o njegovoj nedostojnosti i potrebi za uzdanjem u zasluge obećanog Spasitelja. Krivica je ostala na Kajinu, i odražavala se u njegovim daljim postupcima. „Zato se Kajin rasrdi veoma, i lice mu se promeni... Posle govoraše Kajin s Aveljem bratom svojim.“ (5,8) Možemo pretpostaviti kako je te kao njihov razgovor. Verovatno je Kajin prebacivao Avelju što je tako nečovečno postupio prema prvencima „stada svojega“. Možda ga je pogrdno nazvao „mesarem“ i optužio da je zaslužio smrt zato što je ubio nedužne životinje. Da li su opravdane optužbe onih koji smatraju da je Avelj pogrešio što je prolio nedužnu životinjsku krv?

Zbog posledica prestupa prvog čoveka kome su poverene na starateljstvo, životinje su već postale smrtne i kad tad bi same uginule. Formalističko shvatanje morala, po kome je Avelj kriv za ubistvo nedužnih životinja, je izraženo kod onih koji nemaju valjan sadržaj svoje pobožnosti. Ljudi su skloni da ocenjuju spoljašnju ljubaznost, dobrotu i požrtvovanost, ne ulazeći u pobude koje se kriju iza forme pobožnosti. Tako; po učenju obožavatelja Krišne, nije greh ukoliko je neko na religioznu dobrotu pokrenut sebičnošću, krivicom ili ohološću. On neće biti pred Bogom odgovoran ni ako je u svom srcu gajio mržnju, ali, ako je bio mesar onda je pred Bogom kriv i biće kažnen smrću.

Za razliku od ljudskih životnih filozofija biblijski moral gleda na srce (pobude). „Čovek gleda što je na očima, a Gospod gleda na srce.“ (1. Samuilova 16,7) Neko može da ima dobre namere, a da nije svestan da su one pokrenute lošim pobudama. Nije dovoljno ni da nečija revnost bude iskrena; ima iskrenih nepravednika.

Za razliku od Avelja Kajin još nikoga nije ubio ali se u njegovom srcu već začeo greh. Njegov pokušaj da kritikovanjem i samoopravdavanjem umiri savest nije dao rezultate. Zato „kad bijahu u polju, skoči Kajin na Avelja brata svojega, i ubi ga.“ (8. stih) „Stigla ga je karma koju je zaslužio“ verovatno je pomislio Kajin pošto je uspostavio „mir“ i „pravdu“ na zemlji. Ali, mir svoje savesti i dalje nije uspeo da ostvari. Iako mu Bog ni jednu reč ukora nije uputio sam „Kajin reče Gospodu: ...Evo me teraš danas iz ove zemlje da se krijem ispred tebe, i da se skitam i potucam po zemlji, pa će me ubiti prvi koji me udesi.“ (14) Kaj in se bojao onoga što je zaslužio. Strah od sukoba sa sopstvenom savešću prebacio je na strah od sukoba sa okolinom. Drugima je pripisao svoje sklonosti. Ali, Bog nije želeo da Kajina muči karmom tj. teretom krivice i osude da bi ga tako privoleo na poslušnost. „I načini Gospod znak na Kajinu da ga ne ubije ko ga udesi.“ (15) Bog prihvata samo dragovoljnu poslušnost. Onaj ko bude bio spasen neće biti sa Hristom zato što je morao da bude, jer je, možda imao nevolje u životu, već zato što je dragovoljno odlučio da ljubi svoga Gospoda.

„BLAGO SIROMAŠNIMA DUHOM“

Začuđujuće je da većina onih koji sebe smatraju religioznim uopšte nije svesna potrebe za Otkupiteljem od greha i krivice. Kada im otkrivenje Božje reči uznemiri savest oni su skloni da se pravdaju: „Živim pristojnim životom. Ne želim nikome zlo, tuđe neću, svoje ne dam. Nikoga nisam ubio, nikome ništa

ukrao. Idem redovno i u crkvu! Nije li to dovoljno?“

Njihovo pravdanje liči na pravdanje oholog i samopravednog fariseja iz Isusovog primera: „Dva čoveka uđoše u crkvu da se mole Bogu, jedan farisej a jedan carinik. Farisej stade i moljaše se u sebi ovako: Bože! Hvalim te što nisam kao ostali ljudi: hajduci, nepravednici, preljubočinci, ili kao ovaj carinik. Postim dvaput u nedelji; dajem desetak od svega što imam. A carinik izdaleka stajaše, i ne ščaše ni očiju podignuti na nebo, nego bijaše prsi svoje govoreći: Bože, milostiv budi meni grešnome! Kažem vam da ovaj otide opravdan kući svojoj, a ne o-naj.“ (Luka 18,10-14)

Onaj ko je zaista ostvario visoku sličnost Hristovom karakteru, neće biti toga svestan. „Dok budete gledali iznad sebe, neprekidno ćete imati osećanje slabosti ljudske prirode.“ (EGV „Čežnja vekova“ str. 493) Ako imamo lepo mišljenje o sebi i svojoj prirodi to samo govorи da se nismo sreli sa Hristom; da još nismo uvideli lepotu Božjeg karaktera. „Kad samo jedan zrak Božje slave, jedna varnica Hristove čistote prodre u dušu, ona sa bolnom jasnoćom otkriva svaku ružnu mrlju i ogoljava rugobu i poročnost ljudskog karaktera. Ona čini vidljivim neposvećene želje, nevernost srca i nečistotu usana. ... On se gnuša samoga sebe gledajući, u neukaljani Hristov karakter Čovek, ovako dirnut, omrznuće svoju sebičnost, gnušaće se svog samoljublja i težiće pod uticajem Hristove pravednosti za čistotom srca, koja je u skladu sa Božjim zakonom i Hristovim karakterom.“ (E.G. Vajt u „Put Hristu“ str.23)

BAVIMO SE BOŽJOM A NE SVOJOM DOBROTOM

Ukoliko se budemo bavili sobom i gledali u sebe spričemo Hrista da se On bavi nama i da nam daruje pobedu nad grehom. Gledanje u sebe je iskušenje za čovelšvu grešnu prirodu. Ono pobuđuje njegovu samopravednost.

„Ako stalno gledamo sebe i pitamo se kako nam ide i koliko smo postigli, nemamo ni najmanje mogućnosti da budemo spasi. Ali ako gledamo na Isusa, ako su naše oči stalno usmerene prema Njemu, nemamo ni najmanje mogućnosti da budemo izgubljeni!“ (Moris Venden u „Evo dolazim bio ti spreman ili ne“, str. 24)

„Pogledajte u mene, i spašćete se svi krajevi zemaljski; jer sam ja Bog, i nema drugoga.“ „A ovo je život večni da poznaju tebe jedinoga istinitoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista.“ (I-sajja 45,22. Jovan 17,3)

Ako se budemo bavili sobom umesto Hristom, mi ćemo biti ili obeshrabreni svojim stanjem bespomoćnosti, ili ćemo problem „rešiti“ tako što ćemo merila ispravnog spustiti i tako uskladiti sa našom izopačenom prirodom.

U svojoj prirodi mi nemamo snage da se u potpunosti suočimo sa istinom o našoj stvarnoj duhovnoj izgubljenosti. Tu snagu nam može dati samo otkrivenje Božje ljubavi i dobrote, do koga se dolazi molitvom i proučavanjem Evandželja. Tek onda kada na raspolaganju budemo imali Hristovu pravednost ponuđenu kao dar, tek tada ćemo imati snage da se odrekнемo tereta sopstvene samopravednosti. Ukoliko se budemo držali podalje od sile Hristove ljubavi, bićemo u iskušenju da svoje ideale ograničimo sopstvenom bedom, te nećemo ni biti svesni potrebe za Iskupiteljem.

Bilo bi idealno kada bi većina hrišćana, u svom duhovnom životu zadržala svest o slabosti svoje prirode i zavisnosti od Božje sile, kakvu je imala u početku svog duhovnog iskustva. Pošto dožive vidljive promene svoga karaktera, ostave alkohol, duvan, naprasitu narav i slične grehe, mnogi spuste pogled sa Hrista na sebe. Sa opravdanja verom, neprimetno prelaze na opravdanje delima. Umesto Hristovom, počinju da se bave svojom pravednošću. Tako padaju u najbezizlaznije stanje; više ne

mogu da se prepoznaju u siromašnima duhom koje Isus naziva blagoslovenima (Matej 5,3). Takvima Bog upućuje opomenu:

„O da si studen ili vruć! Tako, budući mlak, i nisi ni studen ni vruć, izbljuvaću te iz usta svojih. Jer govorиш: bogat sam i o-bogatio sam se, i ništa ne potrebujem; a ne znaš da si ti nesrećan, i nevoljan, i siromah, i slep i go.“ (Otkrivenje 3,15. 17)

„GOSPOD PRAVDA NAŠA“

Jedna hrišćanka je usnila kako se nalazi pred Isusom i grupom svetih obučenih u bele haljine spasenja. Sa strepnjom se pitala zašto se nalazi izvan grupe spasenih? Zašto nije spasena? Kada je spustila pogled na svoju haljinu užasnula se shvativši razlog svoje propasti. Na sebi nije ugledala belu haljinu, već upravo onu koju je najviše volela da nosi; najlepšu i najsvečaniju haljinu iz svoje garderobe.

Upravo ono što mnogi danas smatraju svojom preporukom za Nebo, biće razlog njihove propasti. Mi nemamo neke svoje pravednosti, niti svojih zasluga na osnovu kojih bismo se mogli spasti. Ne treba ni da pokušavamo da budemo pravedni da bismo se spasli (opravdali). Takvi pokušaji bez obzira koliko izgledali uspešni nikada neće doneti mir našoj duši. Proces posvećenja nema svrhu da nas izmiri sa Bogom, i on to nikada ne bi mogao da učini; zato što je proces, i zato što smo krivi za već učinjene grehe. Sila koja nam daje mir sa Bogom (opravdanje), i sila koja nas preobražava ka Hristovom karakteru (posvećenje), ne nalazi se u našim naporima i našim zaslugama, već u zaslugama Isusa Hrista, našeg jedinog Iskupitelja.

„Jer Bog beše u Hristu i svet pomiri sa sobom ne primivši im greha njihovih i metnuvši u nas reč pomirenja.“ „Jer ste vi milošću spaseni, po veri. I to ne dolazi od vas; Dar je to Božji, i ne po delima da se niko ne bi pohvalio;“ „Jer nema razlike. Jer svi sagrešiše i izgubili su slavu Božju, i opravdaće se zabadava

blagodaću Njegovom, otkupom Isusa Hrista“ (2. Korinćanima 5,19; Efescima 2,8.9; Rimljanima 3,23)

OPRAVDANJE SAMO VEROM ILI FANATIZAM

U vreme otpada hrišćanske crkve (2. Solunjanima 2,3.7) nauka o opravdanju verom je zanemarena i zatim odbačena. Umete u Bogu ljudi su počeli da traže spasenje od krivice u svojim religioznim aktivnostima. Tako se rodio fanatizam. A onda je Bog u srednjem veku podigao reformaciju. Svetlost istine o opravdanju samo verom zasvetlela je kroz tamu srednjeg veka i našla svoje mesto u srcima svih iskrenih ljudi. Jedan od njenih zastupnika bio je i Žan Kalvin. Pre nego što se obratio, vodio je rasprave sa svojim sestrićem:

„Postoje dve religije u svetu,“ govorio je Kalvinov sestrić, ‘ali samo jedna je prava. Lažna je ona religija koju su ljudi izmislili i po kojima nas spasavaju naša vlastita dela; a prava je ona koja je otkrivena u Bibliji koja uči da je spasenje dar Božje milosti...’ ‘Nije mi potrebna tvoja nova nauka,’ viknuo je Kalvin. ‘Misliš li da sam ja celog svog života živeo u zabludi?’ Ali, u njegovoj duši probudile su se misli koje nije mogao po svojoj volji da odagna. U samoći svoje sobe, razmišljao je o rečima svog sestrića. Najednom je postao svestan svoje grešnosti. Video je sebe bez posrednika u prisustvu jednog svetog i pravednog Sudije. Posredovanje svetaca, dobra dela, crkvene ceremonije – sve je to bilo nemoćno da ga osloboди njegovih greha. Pred sobom je video samo mrak večnog očajanja. Uzalud su njegovi učitelji pokušavali da ga ohrabre, uzalud je tražio utočište u ispođedanju i pokajanju – ništa nije moglo pomiriti njegovu dušu sa Bogom.

Dok je Kalvin tako teško preživljavao svoju unutrašnju borbu, došao je slučajno jednog dana na javni trg, gde se u to vreme sakupljao narod da gleda spaljivanje nekog jeretika. Bio

je zaprepašćen videći izraz spokojstva na licu mučenika. U mukama ove strašne smrti i pod još strašnjom osudom crkve, mučenik je pokazivao veru i hrabrost, i to je mladi student s bolom upoređivao sa svojim očajanjem i mrakom, iako je on najtačnije slušao crkvu. Znao je da jeretici temelje svoju veru na Biblij, i odlučio je da je proučava i da po mogućnosti otkrije tajnu njihove radosti.

U Biblij je Kalvin našao Hrista. ‘O Oče’, uzviknuo je on, ‘Njegova žrtva je stišala Tvoj gnev; Njegova krv je oprala moje grehe; Njegov krst je nosio moje prokletstvo, a Njegova smrt mi je donela opravdanje. Mi smo izmislili mnogo nepotrebnih gluposti, ali Ti si stavio preda mnom svoju Reč kao baklju. Dirnuo si moje srce da prezrem svaku drugu zaslugu osim Tvoju kao Otkupitelja.“ (EGV „Velika Borba“, str. 183,4)

OHOLOST JE ISKUŠENJE

„Spasenje nikada ne možemo zaraditi. Uzornim i primernim životom ne dobijamo propusnicu za Nebo. Spasenje je dar, a dar se ne kupuje i ne zarađuje. Dar se daruje! Plat u zarađujemo, nagrađu zavređujemo; dar prihvatamo. Bog nam nudi spasenje i izbavljenje od greha kao Njegov dar.“ (D. Matak „Spasenje je Božji dar“)

Mnogi veoma teško mogu da prihvate spasenje kao dar Božje milosti. Koliko je mnogima teško da jednostavno prihvate dar Božje ljubavi vidimo po tome što se osećaju neprijatno i kada im smrtni čovek daruje na poklon nešto veliko i dragoceno. Imaju potrebu da dar uzvrate, nečim iskupe ili možda čak da ga vrate. Šta se to protivi u nama kada nam neko pokazuje svoju milost? To je upravo naša oholost. Ona je mnogima iskušenje i prepreka prihvatanju dara spasenja. Mnogi se zbog nje boje izgrađivanja zajednice sa Bogom kroz molitvu i Njegovu reč. Dok čitaju Sveti Pismo oni primećuju da otkrivenja Božje

ljubavi i dobrote ostavljaju njihova srca hladnim i ravnodušnim. Teško im je da u molitvi izuste priznanje da im je srce odrvenelo. Nemaju hrabrosti da se ponize priznanjem da su duhovno mrtvi i da padnu na kolena pred svog Spasitelja, ištući od Njega dar spasenja. Pošto ne traže milost oni je ni ne primaju.

Neki priznaju da im je potrebna pomoć, ali zbog sopstvene oholosti savest im je izopačena, pa smatraju da nije pošteno da nešto vredno prime a da to nisu zaslužili. Teret krivice nastavlja da muči njihovu dušu i oni pokušavaju da se spasu na neki drugi način koji ne dira u njihovo oholo ja. Tako stavljuju na sebe teret koji Bog od njih ne traži da ponesu. Da bi opravdali svoje postupanje oni izopačavaju Božji karakter. Predstavljaju Boga kao da od čoveka zahteva nešto nemoguće. Međutim, sam „Gospod iskupljuje dušu sluga svojih, i koji se god u Njega uzdaju neće se posramiti. „Sa čim ću doći pred Gospoda da se poklonim Bogu višnjemu? Hoće li Gospodu biti mile tisuće ovnova? Desetine tisuća potoka ulja? Hoću li dati prvenca svojega za prestup svoj? Plod utrobe svoje za greh duše svoje? Pokazao ti je čoveče što je dobro; I šta Gospod ište od tebe osim da činiš što je pravo i da ljubiš milost i da hodiš smerno s Bogom svojim? „...a pravednik će od vere svoje živ biti.“ (Psalam 34,22. Mihej 6,6-8; Avakum 2,4)

O tome kako pokušaj spasenja delima, ne samo što ne ostvaruje svoj cilj, već i sprečava Božje delovanje u našem spasenju, nadahnut pisac kaže:

„Napor da se spasenje zasluži dobrim delima neizbežno navodi ljudе da kao branu protiv greha gomilaju ljudske zabrane. Uviđajući da nisu u stanju da drže zakon, oni se trude da izmisle svoja pravila i propise kako bi sebe primorali na poslušnost. Sve to sa svoje strane odvraća njihove misli od Boga i goni ih da se bave sobom.“ (EGV MB 155)

„Iako neki misle da sebe predaju Bogu, ima tu još vrlo

mnogo oslanjanja na samoga sebe. Ima savesnih duša koje se delimično oslanjaju na Boga a delimično na sebe. Oni ne gledaju na Boga i ne traže da ih podržava Njegova sila, već se oslanjaju na svoju budnost prema iskušenjima i na izvršavanje određenih dužnosti kako bi našli pristup Bogu. Nema pobede u takvoj vrsti vere. Takve osobe muče se bez ikakve svrhe; njihove duše su u stalnim okovima i ne nalaze počinka sve dok svoje terete ne stave pred Isusove noge.“ (EGV 1SM 353)

Jedan hrišćanin, iscrpljen od neprestanih molitava i omršavio usled učestalih postova usnio je san koji mu je pomogao da ispravno shvati plan spasenja i svoj ideo u prihvatanju velikog dara. Usnio je kako se nalazi razapet na krstu Golgotu pod tretom svoje krvice i greha. Vreme je prolazilo, ali olakšanje nije dolazilo. Patnje koje je osećao na krstu nisu njegovu krivicu uklanjale već su ga na greh još više podsećale. A onda je u daljini ugledao svoju Nadu. U osobi divnog i svečanog izgleda, prepoznao je svog Spasitelja. U Njegovim očima nije ugledao očekivani prezir i osudu, već ljubav i saosećanje. Sa Njegovih usana čuo je reči utehe i izbavljenja: „Siđi sa krsta! Samo ja mogu da budem razapet za tvoje grehe!“ Mladić je tada radosno sišao dok je mora njegovog života ostala na krstu Golgote.

Moris Venden u svom delu „Poslušnost verom“ kaže:

„Kad god nedovoljno naglašavamo da je Isus naša jedina nada i naša jedina sila za poslušnost, završićemo samospasenjem po sistemu ‘uradi sam’. Jaki ljudi smatraju da oni to mogu postići sami, jer uspevaju u nekim promenama svog ponašanja. Oni dolaze u crkvu, ali postaju uznemireni kad čuju o predavanju volje i o pokoravanju sebe Isusu. ‘Kad uvide da ne postoji nikakav način da utkaju sebe u to delo, odbacuju ponuđeno spasenje.’ (EGV ‘Čežnja Vekova’, str.227) Hiljade ljudi danas će prihvatiti religiju, uključujući i hrišćanstvo, ili čak adventizam, ako otkriju neki način da i sebe uključe, ako nađu neki način da

zarade i zasluže bar najmanji deo svog spasenja. Kad otkrijemo da ne možemo učiniti ništa osim da u poniznosti padnemo pred Isusove noge i priznamo da mi ne možemo ništa učiniti, tada to postaje pretežak krst. Ali krst je suština predanja, ono oko čega sve kruži. Ono uključuje potpuno predavanje sebe.“

Da je postojala mogućnost da se čovek spase svojim trudom i svojim zaslugama, Isus ne bi morao da bude prikovan za krst. Bogohuljenje je kada neko kaže Hristu: „Hvala ti za tvoje zasluge, ali one nisu dovoljne. Moraću malo i ja da zaslužim spasenje!“ Zamislimo da nam neko nudi na poklon sto milijardi dinara zato što nas voli, i zato što nam je to neophodno potrebno, a mi mu kažemo: „Evo, uzeću! Ali, neprijatno mi je, pa će se truditi da ti olakšam i da ti vratim bar pet para nazad Neću ti uzeti sto milijardi dinara dok ne prihvatiš i moju dobru volju i pomoći od pet para!“

Kada bi takve osobe svoju oholost priznale za greh i njima bi bila otvorena vrata spasenja. Ali, mnogi ne samo da ne žele da je priznaju nego je čak i pothranjuju, i tako iz nje crpu snagu za religioznu revnost. Tako Sai Baba često ponavlja: „Morate početi sa prvim kora- kom Nikada ne primajte ništa besplatno ni od koga. Platite to ili odslužite to radom. Na taj način, odrastajte sa samopoštovanjem i u dostojanstvu.“

Pokušaji spasenja sopstvenim zaslugama; spavanjem na kamen, stajanjem na stubu, zakopavanjem u zemlju, jedenjem buđavog hleba, ne kupanjem i raznim drugim podvizima su prisutni u nauci crkvenih otaca tradicionalnog hrišćanstva. Čak se i samo bogosluženje (liturgija ili misa) smatra žrtvom koja se prinosi Bogu radi spasenja.

Spasenje žrtvom i pokorom srećemo i kod obožavaoca „Bogorodice“: „Georgita takođe teško pati od jakih bolova probadanja u grudima koji se pojave kad Gospodin od nje zatraži da podnese neku posebnu žrtvu za neke duše ili za neke posebne

događaje.“ (AG.GG. JB. „Međugorje, blagoslovena zemlja – SVEDOČANSTVA“ str. 115)

Interesantno je koliko su pomenuta učenja o samospasenju bliska nauci o spasenju putem reinkarnacije (prisilnim spasenjem putem ispaštanja greha iz „prethodnih života“).

„I KO HOĆE NEKA UZME VODU ŽIVOTA ZABADAVA“

Jedna studentkinja teološkog fakulteta godinama je na svom licu nosila teret tuge i mraka. Razlikovala se od svojih kolega po svojoj povučenosti i čutljivosti. A onda je u njenom životu osvanuo svečan dan. U pripremi za predstojeći ispit na temu „opravdanja verom“ našli su se zajedno na okupu studenti i njihov profesor. Kada je u vezi sa predmetom ispita postavila pitanje, dobila je odgovor koji je iz korena potresao čitavo njeno biće. Profesor je uzviknuo: „Zašto se prema daru spasenja odnosite kao da se radi o atomskoj bombi? ... Pa prihvativate taj dar!“ Devojka je sa suzama istrčala napolje i to je za nju bio početak jednog novog života. U roku od nekoliko sedmica studen- ti su u njoj videli jednog novog čoveka i jednog novog propovednika nauke o opravdanju verom. Na njenom licu blistala je sveta radost spašenja. Odluka da verom prihvati dar Božje milosti rezultovao je ispunjenjem Božjeg obećanja:

„Izvadiću roblje tvoje iz jame u kojoj nema vode. Vratiće se u grad sužnji puni nade... Spasiće ih Gospod Bog njihov u taj dan kao stado svojega naroda, jer su oni drago kamenje na vencu koje će u zemlji zasjati. Ah, sreće njihove i lepote!“ Isus i nas poziva da prihvativimo dar Njegove ljubavi: „I ko je žedan neka dođe, i ko hoće neka uzme vodu života zabadava.“ (Zaharija 9,11-12. 16-17; Otkrivenje 22,17)

ISUS – JEDINI PUT

Videli smo da se problem krivice obavezno manifestuje na nekakav patološki način u čovekovom životu, ako se ne reši na jedini pravi kroz Isusa Hrista. „Jer nema drugog imena pod nem danoga ljudima kojim bi se mi mogli spasti.“ (Dela 4,12)

O opasnosti zanemarivanja te najvažnije istine piše Martin Luter: „Ako se nauka o opravdanju (verom u Hristove zasluge) jednom bude izgubila, tada su izgubljene sve dobre hrišćanske nauke... Tada onaj koji zaluta od ove „hrišćanske pravde“ mora dopasti u „pravdu zakona“, time hoću reći, ako izgubi Hrista, on mora upasti u pouzdanje u svoja sopstvena dela.“ (Luther on Galatians, p. 136.)

Veliki propovednik radosne vesti Čarls Fini kaže:

„Velika umešnost u postupanju sa jednim grešnikom koji je zabrinut za svoju dušu, je u tome da se raščiste sve njegove poteskoće i rastera tama; da se odstrane sva njegova pogrešna shvatanja, da bi se potkopale sve njegove samopravedničke nade, i da ukloni svaka potpora utehe koju bi mogao da nađe u себи... Grešnici se često hvataju kao u smrtnom ropcu za svoje pogrešne oslonce. Poslednja osoba kojoj grešnik želi da ode je Isus Hristos. Grešnici bi radije da se spasu na bilo koji drugi način... Oni bi radije prineli nekakvu žrtvu, upustili se u bilo kakav trošak i podneli bilo kakvu nevolju nego da se jednostavno osalone kao krivi i izgubljeni buntovnici na samog Hrista za spasenje. On je samo krajnji način na koji bi hteli da budu spaseni. Pošto se to u potpunosti kosi sa njihovom samopravednošću i zato što uništava njihovu uobraženost i samodovoljnost, oni zaista nisu voljni da to prihvate.“ (Dž.T.Ć. „Poslednji poziv“)

OPRAVDANJE U NEHRIŠĆANSTVU

Nehrišćanske religije otvoreno odbacuju spasenje Hristovom žrtvom pomirenja. Dok su većina njih ranije negirale

Hrista, sada su promenile taktiku. Prihvataju ga kao Božjeg proroka, učitelja i iscelitelja, ali ne i kao Iskupitelja čovečanstva. Jedni smatraju da je na krstu bio razapet Juda a ne Isus (po Kur'anu). Drugi na osnovu novopronađenih spisa tvrde da je Isus došao sa Tibeta, i da na krstu nije umro, već da je zahvaljujući blagotvornom dejstvu meditacije pretrpeo muke, ostao živ i krišom pobegao. Treći tvrde da je njegov grob u Indiji. Četvrti opet na osnovu novopronađenih otkrića tvrde daje Isus sa svojom suprugom otišao u Francusku gde je imao i svoje potomstvo. Peti smatraju da Isus nije stvarno umro na krstu, već da je samo dušom napustio telo. Šesti smatraju da je Isus umro na krstu običnom smrću, kao jedan od mnogih koji su položili svoj život za plemenite i napredne ideje.

Međutim, Hristova smrt nije bila obična smrt. Na krstu se umiralo po nekoliko dana, dok je naš Spasitelj umro za samo šest sati. Zašto? Zato što On nije umro zbog fizičkih povreda i gubitka krvi, već zato što je bukvalno podneo kaznu koje je čovečanstvo zaslужilo zbog svojih greha. Kada bi se Hristove patnje sastojale samo od Njegovih telesnih muka, onda bi Njegova smrt manje vredela od smrti nekih Njegovih sledbenika koji su umrli mučeničkom smrću na još svirepiji način. Zar bi u tom slučaju, bilo vredno da starozavetni spisi pridaju toliki značaj smrti jedne osobe, prorečenog Hrista, kada su za iste ideje položili svoj život milioni njegovih sledbenika?! Šta nam Jevrejski proroci Staroga Zaveta govore o misiji obećanog Spasitelja? Knjiga proroka Isaije 53. glava:

„Ko verova propovedanju našemu, i mišica Gospodnja kome se otkri? Jer izniče pred njim kao šibljika, i kao koren iz suhe zemlje; Ne bi obličja ni lepote u Njega; i videsmo ga, ine beše ništa na očima čega radi bismo ga poželeti. Prezren beše i odbačen između ljudi, bolnik i vičan bolestima, i kao jedan od koga svak zaklanja lice, prezren da ga ni za šta ne uzimasmo. A

On bolesti naše nosi i nemoći naše uze na se, a mi mišljasmo da je ranjen, da ga Bog bije i muči. Ali, On bi ranjen za naše pre-stupe, izbijen za naša bezakonja, kar beše na Njemu našega mira radi, i ranom Njegovom mi se iscelismo. Svi mi kao ovce zađo-smo, svaki nas se okrenu svojim putem, i Gospod pusti na Njega bezakonja svih nas. Mučen bi i zlostavljen, ali ne otvorí usta svo-jih; kao jagnje na zaklanje vođen bi i kao ovca nema pred onim koji je striže ne otvorí usta svojih Od teskobe i od suda uze se, a rod Njegov ko će iskazati? Jer se istrže iz zemlje živih i za pre-stupe naroda mojega bi ranjen... Gospod htede da ga mukom slomi i pošto On za greh život svoj žrtvova videće potomstvo svoje, produžiće dane svoje, i delo će Gospodnje cvetati u ru-kama Njegovim. Videće trud duše svoje i nasitiće se; pravedni sluga moj opravdaće mnoge svojim poznanjem, i sam će nositi bezakonja njihova.“

Možda nas začuđuje kako nehrišćanske religije otvoreno odbacuju spasenje Hristovom žrtvom pomirenja. Ali, kada su Hrista kao Iskupitelja odbacili i sami Jevrej i, čiji sveti spisi jasno ukazuju na Njega kao na „Jagnje Božje koje uze na se grehe sveta“ onda nije nikakvo čudo što ga odbacuje i sav ostali svet.

OPRAVDANJE U HRIŠĆANSTVU

Sve hrišćanske crkve se pozivaju na krv Isusa Hrista, ali tek u širem kontekstu njihove nauke se vidi da i one traže spasenje mimo Hrista.

Jedni traže spasenje od krivice u dobrim delima, drugi u sa-moispštanju, treći u odricanju od grešnih želja, četvrti u držanju zakona, peti u molitvi i postu, šesti u strogim pokajničkim odlu-kama, sedmi u religioznim obredima, osmi u intenzivnom misi-oniranju, deveti u pridržavanju načela zdrave ishrane, itd.

Mnogi pokušavaju da uguše osvedočenje o svojoj

odgovornosti pred Bogom izopačenim predstavljanjem prirode Božjeg zakona i Božjeg karaktera. Drugi pokušavaju da se učine neodgovornim pred Bogom za svoje prestupe, stalno ponavlja-jući kako su oni samo zapravo „jadni grešnici“. Treći pokušavaju da uguše svoju krivicu pred Bogom buđenjem duha nesvete radosti i površnosti.

Neki su, opet, zbog krivice, nastale zbog njihovog kompro-
misa sa grehom, opterećeni dokazom da ih je Bog prihvatio.
Kada pričaju o svojim duhovnim iskustvima oni to ne čine da bi
objavili karakter Božje ljubavi, već da bi „dokazali“ da su sa Bo-
gom; da bi umirili svoju nečistu savest. Jedna devojka, pripadnik
harizmatskog pokreta, pošto je krštena „Svetim Duhom“ stalno
je ponavljala: „Najzad imam dokaz da sam sa Bogom! Najzad
imam dokaz da me je Bog prihvatio!“

Onaj koje zaista u miru sa Bogom nema potrebe ni za kakvim dokazom. On je zadovoljan jednostavnom verom; pove-
renjem u Njega i Njegova obećanja. Nije opterećen da stalno
mora da oseća svoju zajednicu sa Bogom, niti traži njenu
potvrdu u čudima i znacima koji prate njegov religiozni život.
Nema potrebe da stalno dokazuje kako je u pravu i da neprestano
kritikuje zlo. On se ne bavi sobom, jer zna da u sebi nema sile
da ne greši, već verom gleda lice svoga Spasitelja.

ZAŠTO SVET ODBACUJE HRISTOVU KRV?

Vidimo da su različiti sistemi opravdanja krivice glavni raz-
log postojanja razlika između religija. Jednostavno opravdanje
verom u Hristove posredničke zasluge ne funkcioniše onda kada
čovek pravi voljan (bilo svestan, bilo nesvestan) kompromis sa
grehom.

„Ima ljudi koji izgledaju kao da neprestano traže nebeski
biser. Ali, oni ne umiru sebi i sopstvenom ja da bi Hristos mogao
da živi u njima. ... Skoro hrišćanin, ali ne sasvim; oni izgledaju

sasvim blizu carstva nebeskog, ali ipak ne mogu da uđu u njega. Skoro, ali ne sasvim, ne znači skoro nego sasvim izgubljen.“ (EGV „Hristove očigledne pouke“, str. 93)

RELIGIJA KOMPROMISA – RELIGIJA BUDUĆNOSTI

DRŽANJE NA „ODSTOJANJU“

Jedan hrišćanin koji je delovao zabrinut za spasenje svoje duše žalio se na svoje „nehotične“ grehe. Govorio je o svom planu da se zamonaši da bi tako rešio svoje duhovne probleme. Kada sam ga zamolio da pobliže objasni svoj problem, odgovorio je kako često nehotice učini preljubu. Pošto je nemoguće da neko bude u Hristu a da ima takvih problema, pitao sam ga koliko vremena dnevno provodi u izgrađivanju zajednice sa Bogom; koliko vremena posvećuje molitvi i proučavanju Božje reči? Odgovorio je: „Pa, molim se, dok recimo vozim kola, a sada trenutno ne čitam Bibliju, već drugu hrišćansku literaturu!“

Ovaj mladić, iako je izgledao spreman da žrtvuje svoj život i učini sve za svoje izmirenje sa Bogom, nije ulagao nikakav napor da bi upoznao Hrista kao svog Prijatelja i Spasitelja. Svo njegovo zanimanje za duhovne stvari bilo je pokrenuto sebičnim interesima. Mladić je želeo da ukloni osećanje krivice, i čeznuo je za osećanjem blaženstva i Božje prisutnosti u svom srcu. On se isuviše bavio sobom, a premalo razmišljao o lepoti Božjeg karaktera. On nije odlučio da Isusa stavi iznad svega drugog u svom životu, pa i iznad pitanja svog spasenja i osećanja blaženstva.

Samo nekoliko minuta molitve i čitanja Biblije dnevno koliko mnogi „hrišćani“ posvećuju duhovnoj izgradnji nema drugu funkciju nego da samo umiri njihovu savest. Neki kažu:

„Dovoljno je da se svakoga dana pomoliš Bogu samo po par minuta, ali iskreno i sa poverenjem, i Bog će se proslaviti preko tebe!“ To je tačno! Međutim, da bi došao do tako spasonosne molitve, u kojoj će pokoriti svoju volju Bogu, čoveku prethodi više desetina minuta pa nekad i par sati molitve i borbe (U priznavanju dubine svojih potreba i izgrađivanju spasonosnog poverenja u Boga). Čovek je sklon da u razgovorima sa drugim smrtnim ljudima provede više sati dnevno, a za razgovor sa svojim Spasiteljem nema „koncentracije“ da razgovara više od nekoliko minuta dnevno. Tako površno druženje sa Hristom, ne može rezultovati spasonosnom odlukom za Njega.

Jedan propovednik, govorio je o tome kako svi mi, bili toga svesni ili ne, posvećujemo određeno vreme molitvi. Tada je rekao: „Ne govorite mi o onima koji odvajaju vreme za molitvu i o onima koji to ne čine! Svi se mi molimo nekome ili nečemu!“ (M. Venden „Evo dolazim...“ str.48)

Ukoliko nisu zadovoljene u Bogu, čežnje srca ostaju i čovek, pokušavajući da ih zadovolji u svakodnevnim aktivnostima, pada u svakojake grehe.

BORBA VERE

Otkrivenje Božje ljubavi do koga se dolazi kroz molitvu i proučavanje Božje reči, dovelo bi grešnika do priznanja i pokajanja. A prihvatanje pokajanja bi rezultovalo oproštenjem krvice, i posvećenjem srca. To su jedini naporci koje Bog zahteva od grešnika. Ali, bez obzira što je izgradnja zajednice sa Bogom kroz molitvu i čitanje Njegove reči tako jednostavna, ona nije tako laka. Ona zahteva naš voljni pristanak. Zato nas Božja reč poziva da se borimo u borbi vere: „Bori se u borbi vere, muči se za večni život na koji si i pozvan.“ „I tražićete me, i naći ćete me, kad me potražite svim srcem svojim.“ (1. Timotiju 6,12; Jeremija 29,13)

„Onaj koji nije voljan da se odrekne samoga sebe, da se ponizi pred Bogom i da se dugo i ozbiljno moli za Njegov blagoslov, neće ga primiti. Boriti se sa Bogom; kako malo njih znaju šta je to! Kako je malo duša stajalo pred Bogom sa silnom čežnjom ulažući do krajnosti sve snage svoga bića! Kako se malo njih sa nepokolebljivom verom držalo Božjih obećanja kad su valovi očajanja, koje nijedan jezik ne može da opiše, navaljivali na onoga koji se molio!“ (VB 503)

„Težnje za dobrotom i svetošću su dobre same po sebi; ali, ako se zaustavite samo na njima, neće vam biti ni od kakve koristi. Mnogi će biti izgubljeni iako žele i čeznu da budu hrišćani. Oni nisu došli dotle da svoju volju pokore Bogu.“ (Put Hristu, str. 30)

Mnogi se boje dubljeg poznanja Boga zato što ne žele da prihvate pokajanje i da tako napuste greh. Jer „koji god u Njemu stoji ne greši“. Zato se stalno drže na određenom „odstojanju“ od Hrista. A takvo držanje na odstojanju pored navedenog problema krivice, rezultuje problemom pseudopokajanja, i problemom loših rodova „vere“.

PSEUDOPOKAJANJE

Mnogi se kaju za svoje prestupe i donose važne životne odluke, ali im se te odluke „ruše kao kule od karata“ kada treba da se potvrde u praktičnom životu. U čemu je njihova greška?

Oni formiraju odluke o pokajanju na „odstojanju“ od Hrista. Kaju se iz osećanja krivice, straha, z bog povredene samopravednosti, ili na osnovu uzbuđenih sentimentalnih osećanja. Međutim, takva pokajanja su pseudopokajanja. Kada izgube motiv zbog koga su se „pokajali“ i kada u prvoj sledećoj prilici budu u iskušenju oni će ponovo pasti u greh. Oni se onda ponovo „kaju“ da bi ponovo grešili.

Da bi mnoge duše odvratio od spasenja sotona je u hrišćanskom svetu raširio uverenje da grešnik treba prvo da se pokaje da bi mogao da dođe Hristu. Međutim, kakav je rezultat takvog shvatanja pokajanja? Iz kakvih pobuda bi čovek mogao da se pokaje bez Hrista? Samo iz grešnih pobuda; sebičnosti, straha, ... ili iz osećanja krivice. A to nije pokajanje iz pravih motiva.

Tako ćemo u nauci crkvenih Otaca naći savete za pokajanje: „Starac je savetovao da se neprestano plače i misli na smrt; to je put pokajanja, a drugog puta nema.“ („Atonski podvižnici“ str. 19) Juda se upravo tako kajao, pošto je izdao Hrista, ali mu to nije pomoglo. Čime je pokrenuto pravo pokajanje? Božja reč nam odgovara:

„Ili ne mariš za bogatstvo Njegove dobrote i krotosti i trpljenja, ne znajući da te dobrota Božja na pokajanje vodi?“ (Rimljanima 2,4)

Bog prihvata pokajanje pokrenuto isključivo pravom ljubavlju, a ono može biti jedino rezultat našeg poznanstva sa Isusom. Jedino je Isus izvor svake dobre pobude i jedino nam On sam može biti pokajanje. U zajednici sa Hristom greh nam je mrzak. Greh možemo izabrati samo ako odemo od Hrista jer nam On nudi stalno pokajanje za greha.

Pokajanje je dar od Boga kao što je i oproštenje dar. „Bog otaca naših podiže Isusa; ...da da Izrailju pokajanje i oproštenje greha.“ (Dela 5,30-31) Za pokajanje treba da se molimo kao i za oproštenje i posvećenje, zato što po svojoj prirodi mi ne želimo da se odrekнемo greha.

Hristu treba da pristupimo takvi kakvi jesmo, sa svom svojom grešnošću i krivicom, da bismo od Njega primili pokajanje. Mnogi se boje da priznaju dubinu svoje duhovne bespomoćnosti, i zato se drže na „odstojanju“ od Hrista, čime ga sprečavaju da im On ponudi pokajanje kao dar.

Hristu treba da dođemo sa svom svojom sebičnošću, ali ne

i iz sebičnosti. Ukoliko mu prilazimo iz sebičnih motiva; zato što želimo da nam On pomogne da izgradimo sopstvenu samopravednost, ili zato što želimo da se oslobođimo osećanja krivice koja nastaje kao posledica našeg kompromisa sa grehom, upašćemo u zamku pseudopokajanja.

BEZ HRISTA SVE JE ISKUŠENJE

Sva priznanja greha i krivice, i sva pokajanja koja nisu plod druženja i zajednice sa Isusom imaju negativnu funkciju. Ona podražavaju čovekovu oholost i samopravednost. Verovatno smo imali prilike da sretnemo takve vernike koji na sve strane pričaju o svojoj grešnosti kao da se njome ponose. Oni misle da su se udostojili spasenja svojim otvorenim i dubokim priznavanjem greha i krivice. „Dok govorimo Bogu o svom duhovnom siromaštvu, srce može da gori uobraženošću da je zbog svoje poniznosti i uzvišene pravednosti dostoјnije od drugih. Međutim, pravu predstavu o svom stanju možemo steći samo na jedan način; ako stalno gledamo u Hrista.“ (EGV HOP str. 129)

POBEDA NAD GREHOM

Hrišćanin koji se zbog svog kompromisa sa grehom drži na stalnom odstojanju od Hrista ne može da vodi pobedonosan hrišćanski život. Svojim primerom, a nekada i svojim rečima, širi oko sebe uverenje da potpuna победа nad grehom nije moguća, čime stvara utisak da je Hristova krv uzalud prolivena i da čoveku nije ponuđeno potpuno spasenje. Da bi opravdao svoj besplodan život on zloupotrebljava biblijske stihove koji govore o slabosti ljudske prirode.

„Kada je apostol Pavle rekao: ‘Ja sam prvi među grešnicima’, on time nije mislio: ‘Ja sve vreme činim zla dela i stalno grešim’, jer isto tako kaže: ‘Hoćemo li ostati u grehu da se blagodat umnoži? Bože sačuvaj, jer koji umresmo grehu kako ćemo

još živeti u njemu?" (Rimljanima 6,1.2) ... Ali to što se nećemo hvalisati svojom duhovnom veličinom i, što ćemo približavajući se Hristu, izgledati sve bezvredniji i grešniji u sopstvenim očima, ne znači da ćemo postupati sve grešnije. Postoji ogromna razlika između osećanja bezvrednosti i grešnosti i činjenja grešnih dela.“ (M.V. P.V. str. 25.55.56)

„Koji god u njemu стоји не greši; koji god greši ne vide ga niti ga pozna Koji je god rođen od Boga ne čini greha, jer nje-govo seme stoji u njemu, i ne može grešiti, jer je rođen od Boga.“ „Drugo iskušenje ne dođe na vas osim čovečjega; ali je veran Bog, koji vas neće pustiti da se iskušate većma nego što možete, nego će učiniti s iskušenjem kraj, da možete podneti.“ (1. Jovanova 3,6.9. 1. Korinćanima 10,13) Dakle, izgovor za greh ne postoji.

„Moj neuspeh ne umanjuje činjenicu da Bog ima silu koju mi je stavio na raspolaganje da ne grešim. Prestanimo da merimo istinu ličnim iskustvom Da li biste trebali da budete razočarani zbog svojih neuspeha ako tražite zajednicu vere i prijateljstva sa Isusom? Deset hiljada puta NE! Zašto? Zato što, kad se okre-nemo od sebe samih Isusu, shvatamo da nema nikakve mogućnosti da budemo izgubljeni.“ (M. Venden P.V. str.92.93)

„Mi nemamo pojma kakvom snagom bismo raspolažali kada bismo bili u vezi sa Onim koji je izvor svake snage. Mi često padamo u greh i mislimo nažalost da to tako mora da bude. Mi se tako držimo svojih slabosti kao nečeg čime treba da se ponosimo. Hristos nam kaže da naše lice treba da bude kao kre-men ako želimo biti pobednici. On je poneo naše grehe na svome telu na drvo. Silom koju nam je On dao možemo da se odupremo svetu, telu i đavolu. Prestanimo da govorimo o sebi i svojim slabostima; govorimo radije o Hristu i Njegovoj sili.

... Što se više približavamo Bogu, to će se On više približiti nama.“ (EGV PM str. 104)

„U Hristu, Bog nam je dao sredstvo da pobedimo svaku rđavu osobinu i odupremo se svakom iskušenju, bez obzira na njegovu snagu. Međutim mnogi osećaju da im nedostaje vere i zato ostaju daleko od Hrista. Neka se te duše, svesne svoje bespomoćnosti i nevrednosti, oslone na milost svog Spasitelja punog saučešća. Ne gledajmo na sebe, već na Hrista! On, koji je lečio bolesne i izgonio demone dok je hodio među ljudima, i sada je isti moćni Otkupitelj. Uhvatite se zatim za Njegova obećanja kao za lišće sa drveta života: ‘Koji dolazi k meni, neću ga isterati!’ (Jovan 6,37) I kada dođete Njemu, verujte da će vas prihvati zato što je to obećao! Nikada nećete propasti ako tako budete učinili – nikada!“ (EGV MN str. 65.66)

SPASONOSNO POVERENJE

Propovednik zamoljen da objasni kako se izgrađuje spasonosno poverenje u Boga i Njegovu reč, poslužio se jednostavnim primerom. Posle bogosluženja, pred okupljenim vernicima, uzeo je jednog dečaka, stavio ga na zid, a zatim se malo udaljio i uzviknuo: „skoči k meni!“ Dečak mu se bacio pravo u naručje. Zatim je uzeo drugog dečaka, stavio ga na zid i ponovo uzviknuo: „skoči!“ Ali, dečak je počeo da plače. Bojao se da skoči, jer nije imao poverenja u propovednika. „Zašto je prvi dečak imao poverenja, a drugi nije?“ pitao je propovednik prisutne. „Zato što, je prvi dečak tvoj sin!“ odgovorili su vernici crkve. Sin poznaje svoga oca i zato ima poverenja u njega.

Poverenje u Hrista se takođe stiče poznanstvom i druženjem. Kako uspostavljamo zajednicu sa Hristom? Razgovorom! Obraćamo mu se kroz molitvu, a On nam odgovara kroz svoju reč (Sveto Pismo). Kada u molitvi zaištemo da nam otkrije svoje lice, On nam preko svoje reči govori o delima svoje ljubavi prema palom čoveku, o ljubavi koju ima i prema nama lično. Naše srce se raduje otkrivenju Božjeg karaktera, i u nama se budi

želja da na ljubav odgovorimo ljubavlju.

Ranije smo imali lepo mišljenje o sebi i sopstvenoj pravednosti, ali sada, u svetlosti Božjeg lica, shvatamo da su naša srca grešna, da na ljubav nismo sposobni da odgovorimo ljubavlju. Dok u očajanju uzvikujemo: „Ja nesrećni čovek! Ko će me izbaviti od tela smrti ove?“ (Rimljanima 7,24) Isus nas poziva: „Dodi k meni! Pogledaj u moje ruke! ‘Na dlanovima sam te izrezao’; Zato imaj poverenja!“

Molitva i razmišljanje o Isusovoj dobroti su nas doveli u podnožje krsta sa Golgotе. Sve što imamo, naše misli, srce i život poverili smo Njemu. Oslonili smo se na Njega „svom svojom težinom“. Druženje sa Hristom proizvelo je spasonosnu veru u Njegovu reč.

SPASONOSNA VERA U DRUGIM RELIGIJAMA

Propovednikov primer sa vernim i nevernim dečakom pokazao je u kom smeru treba da ulazešemo napor, ako želimo da steknemo pobedonosnu veru. U nebiblijskim učenjima srećemo drugačiji način izgrađivanja vere:

„Veru u Gospoda treba ojačati ponavljanjem Njegovog imena!“ (Sai Baba)

Ako želimo da izgradimo poverenje u nekoga da li će nam u tome pomoći ponavljanje njegovog imena? Da li bi dečak iz pomenutog primera imao poverenja u svog oca da u svom životu nije bio svedok dela njegove ljubavi? Samo dela ljubavi kojima se bavi naš um mogu u nama pobuditi ljubav i poverenje! Ponavljanjem Božjeg imena ili pojmove, koji odražavaju Božji karakter, ne možemo izgraditi spasonosno poverenje i zato što je naše shvatanje pojmove Božjeg karaktera, Njegove ljubavi, dobrote i pravednosti, definisano našim poznavanjem Božjeg delanja, a ne samom formom pojmove ljubavi, dobrote i pravednosti. Posmatrajući Božje delanje ja moram da uvidim stvarno

značenje pomenutih pojmova inače će biti u iskušenju da ih shvatim na način svojstven sopstvenoj grešnoj prirodi. (Božanska ljubav se često spušta na nivo ljudske sentimentalnosti, a Božja pravednost se tumači tako površno kao da osuđuje samo zle namere, itd.)

Ako sistem ponavljanja Božjeg imena nije u službi izgradnje spasonosne vere, zašto ga mnogi primenjuju kao put spasenja? Da bismo dobili odgovor na to pitanje setimo se drugog dečaka iz pomenutog primera koji стоји na zidu i plače zato što nema snage da skoči. Dugotrajnim ponavljanjem propovednikovog imena možda bi ipak smogao себи osećanje sigurnosti i snage da skoči, ali to ne bi bila vera u propovednika već samo osećanje (samoubeđenje u pretpostavku) sigurnosti.

Ponavljamajući Božje ime, mantru ili molitvu, mnogi pokušavaju da izazovu kod sebe osećanje sigurnosti i poverenja. Neki čak zloupotrebljavaju Božju reč; dok čitaju Sveti Pismo pokušavaju da sebi uzbude osećanja da bi tako potkrepili svoju veru. Međutim, hrišćanski pojam vere nije zasnovan na osećanjima, već na Onome koga poznajemo i volimo. Nadahnut pisac kaže: „Ne čekajte da osetite da ste izlečeni, već recite: ‘Verujem, to je tako, ne zato što ja to osećam, već zato što je Bog to obećao!’“ (EGV PH str.32) Ako imamo potrebu da veru potkrepimo osećanjima to otkriva njenu besadržajnost. Vera u Boga koja traži stalnu potvrdu u osećanju sopstvene moći i sigurnosti nije stvarna, već umišljena vera u Boga.

Dok stalno gledamo u Hrista mi ćemo zadržati osećanje slabosti svoje prirode, ali nam to osećanje neće smetati. Čovek se može razočarati samo u onoga u koga veruje; u koga se uzda. A pošto se ne uzdamo u sebe, ne možemo ni biti razočarani sobom. I ne samo što nećemo biti razočarani sobom, već ćemo biti ohrađeni Bogom. Radovaćemo se zato što se uzdamo u Onoga koji ne zna za neuspehe. Samo iz takve vere, koja je zasnovana na

Onome koga poznajemo, može proisteći pobedonosni hrišćanski život.

LJUDSKI NALOG NE OSPOSOBLJAVA

Mnogi iskreni vernici su zbumjeni i obeshrabreni svojim neplodnim hrišćanskim životom. Sa odobravanjem slušaju propovednika kako ukorava njihovo loše duhovno stanje, nesvesni da su u tako nezavidno stanje i dospeli slušajući nauku svoga propovednika. Oni ne povezuju uzrok sa posledicom, prebacujući svu odgovornost za svoj neuspeh sa lažne nauke na sebe lično. Mnogi tako obeshrabreni zauvek napuštaju hrišćanstvo misleći da oni „nisu za to“ i da pobeda nad grehom nije moguća. A uzrok njihovog neuspeha je bio u tome što su svoju duhovnu borbu vodili na pogrešnom mestu; jer su slepo verovali nauci svojih crkvenih autoriteta.

Jedino Božji nalog osposobljava na moralnu poslušnost. Čovečji nalog ne osposobljava zato što nema moći da promeni srce. On jedino može da u čovekovom srcu pobudi one snage koje ono po svojoj grešnoj prirodi ima: oholost, idolatriju, gnev, krivicu, strah, ili sentimentalna osećanja. A to su snage fanatizma.

Mnogi ateisti se pitaju „Zašto Bog, ako postoji, ne iskoristi sva sredstva koja ima na raspolaganju da bi ljude uverio u svoje postojanje?“ Mnogi istraživači Evandelja se pitaju zašto Isus nije koristio sve metode koje je mogao da bi jevrejski narod uverio u svoju mesijansku misiju?! Šta bi se desilo da je Isus pred Pilatom učinio neko čudo da bi ga ubedio u svoje božanstvo? Pilat bi, ganut takvim otkrivenjem istine i pokrenut snagama svoje nepreporođene prirode bio naveden na (formalno) ispravno postupanje. Da mu je formalna poslušnost bila cilj Isus bi u svom propovedanju zloupotrebljavao Izrailjska nacionalna osećanja, ili bi pobuđivao neku drugu snagu čovekove

nepreporođene prirode. Time bi, naravno, proizveo samo fanatizam.

Danas, u vreme lažne religiozne reformacije mnogi pokušavaju da reše nedostatak plodova vere tako što dozvoljavaju da ih u njihovoj religioznosti pokreću snage fanatizma. Jednostavni pozivi Božje reči upućeni na zdrav razum, njihova srca ostavljaju hladna i ravnodušna. Oni uzvikuju: „To moje srce ostavlja hladnim! Zato ne verujem da je to istina! „Jednostavna otkrivenja Božje ljubavi i dobrote, sadržana u Svetom Pismu, njima deluju nezanimljiva. Propovedi koje oni slušaju moraju da budu „emotivno nabijene“, da bi u njihovim srcima mogle da nađu na odziv. Zašto? Zato što su im srca „okamenjena“. Pošto u sebi nemaju ljubavi koja bi ih pokrenula na poslušnost, oni pokušavaju da uzbude sentimentalna osećanja ili neku drugu snagu svoje prirode, da bi tako iz nje crpli snagu za svoju religioznu revnost.

FANATIZAM IZ OSEĆANJA

Umesto da dozvole Bogu da im promeni prirodu (srce), mnogi se zadovoljavaju time da im sotona pruži promenu u sferi osećanja i doživljaja. Iskustvo emotivnog ushićenja oni nazivaju iskustvom novorođenja. Plodove fanatizma nazivaju plodovima vere. Pošto im je savest izopačena nisu u stanju da uvide razliku između svetog i nesvetog, između prave ljubavi i fanatizma. Skloni su da opravdano osuđuju fanatizam opravdanja delima, koji karakteriše tradicionalno hrišćanstvo, a da pritom pobuđuju fanatizam iz osećanja: „Kakve su to hladne formalističke molitve?! ... Brojanicama brojite koliko ste puta Bogu uputili molitvu ljubavi! Zar ti mladiću brojiš poljupce svojoj devojci? Znate li vi šta je to ljubav? ... Ništa vam ne vredi što vi samo hoćete da budete dobri, ako ljubav ne osećate! Vi Boga morate da doživite! Morate ga duboko osetiti!“ Takvima, koji su pokrenuti

fanatizmom osećanja, možemo reći: „Ništa vam ne vredi što ljubav duboko osećate! Vi ljubav morate da imate!“

Mnogi ne shvataju da nije isto osećati ljubav i imati ljubav. Pri-strasnu dobrotu, pokrenutu osećanjima, imaju i neki alkoholičari, dok su pod dejstvom alkohola. Fanatičnu ljubav iz osećanja prvi put srećemo u edemskom vrtu, kada je Eva pod uticajem oduševljenja ponudila zabranjen plod Adamu. Takvu ljubav imaju i zaljubljene osobe. Međutim, plodovi fanatizma se razlikuju od plodova vere. Ko je još video da zaljubljena osoba, dok je pod uticajem svog zanosa, dobija odlike svetosti; poniznost, poštovanje, načelo u ponašanju, strpljivost i odricanje od svojih želja?!

I grešan čovek može ljubav da oseća, ali ne i da je ima. Svakodnevno srećemo ljude koji iskreno osećaju ljubav prema sebi dok istovremeno puše i piju. Da bi čovek imao ljubav potrebno je da doživi promenu onoga što jeste (svoje prirode), a ne onoga što oseća.

Svrha osećanja nije da nas pokreću na dobrotu. To je odlika samo labilnih ličnosti. Mi treba da budemo dobri ne zato što dobrotu osećamo već zato što jesmo dobri. Prava dobrota je načelo, utemeljeno na zajednici sa Hristom, a ne na osećanjima. Dobrota onih koji su pokrenuti osećanjima nije stalna. Jednom su sa vama ljubazni i plaču od radosti što su vas sreli, a drugi put su ravnodušni kao da vas ne poznaju. Iza njihovih razneženih osećanja kriju se kamena srca. Često deluju kao veoma nežne osobe, ali su zapravo samo veoma osetljive osobe.

Važna odlika pomenute vrste fanatizma je da ne osposobljava čoveka na poslušnost zapovestima moralnog Dekaloga. To se posebno vidi u vezi sa zapovestima koje govore o našem odnosu poštovanja prema Bogu i prema bližnjem (treća, četvrta i peta zapovest).

Na primer, na molitvenom skupu nosioca pomenute vrste

fanatizma, možemo zapaziti kako se jedna grupa vernika moli, dok istovremeno druga grupa vernika govori među sobom, bez primerenog poštovanja prema svetosti molitve. Takođe, možemo zapaziti kako se prema Bogu odnose kao da im je On „kollega“:

„Vas dvoje; Isus i ti; krenuti sa Njim u zagrljaju i pevati pesme!... Pa moraš mi to dati... ja se Njemu smejem, On mora to uslišiti, a ja uživam!“ (T. Ivančić, seminar na Petrovaradinu, 20.05.1989. god.)

Fanatik ima manje poštovanja, nego što ga ima prosečan nevernike. Zašto? Zato što istina kada ne posvećuje otvrđnjava srce. Zar fanatik veruje u istinu? Da! Ali, njenom pozivu upućenom na zdrav razum, odbija da se odazove. On se odaziva pozivu upućenom na osećanja.

Zabluda koja je pridodata istini ima ulogu da opravda; njegov sistem pseudopokajanja i opravdanja mimo Hrista, kao i izpostačeno predstavljanje Božjeg karaktera i Njegovog zakona (što ima svrhu da opravda grešne i fanatične rodove „vere“).

Fanatizam iz osećanja je odlika lažne religiozne reformacije koja ustaje protiv hladnog religioznog formalizma tradicionalnog hrišćanstva. Pod uticajem pogrešnih nauka koje propovedaju njihovi nosioci, mnogi iskreni vernici postaju zbumjeni i obeshrabreni.

„Mnogi čine ozbiljnu grešku u svom verskom iskustvu, jer obraćaju pažnju na svoja osećanja i po njima ocenjuju svoje napredovanje ili nazadovanje. Osećanja nisu sigurno merilo. Ne smemo da gledamo u sebe da bismo imali siguran dokaz da nas Bog prima. U sebi ćemo naći samo ono što nas obeshrabruje. Naša je jedina nada da ‘gledamo na Isusa, osnivača i svršitelja vere’ (Jevrejima 12,2). Sve što je u Njemu nadahnjuje nas nadom, verom i hrabrošću. On je naša pravda, naša uteha i radost. Oni koji u sebi traže utehu, umoriće se i razočarati.“ (EGV 5T

„Neki su godinama žalosni jer očekuju neki uverljiv dokaz da ih je Bog primio. ... Ne uspevši da shvate jednostavnost plana spasenja, izgubili su mnoge prednosti i blagoslove koje su mogli da očekuju da su samo, u trenutku kad su se prvi put obratili Bogu, poverovali da ih On prima. ...Dokazi pravog delovanja milosti na srce nisu u osećanjima, već u životu. ‘Po rodovima njihovim’, rekao je Isus, ‘poznaćete ih’ (Matej 7,16) „Srećna osećanja ili nedostatak radosti se ne mogu smatrati dokazom da je neko posvećen ili neposvećen.“ (EGV Manuscript 55, 1910, SL 10)

Religiju zasnovanu na osećanjima srećemo i u nehrišćanstvu. Na primer, kod Sai Babe: Kako izgleda iskustvo novinara koji je doživeo „obraćenje“ tako što je samo ugledao Sai Babu: „Sa mnom se u to vreme dešavala čudna stvar; najednom sam se osećao absurdno srećan, nesposoban da potisnem ludački smeh dok sam istovremeno bio siguran da sam na ivici toga da neuračunljivo briznem u plač!“

Ovo iskustvo otkriva dva glavna mehanizma ugušivanja krvice koje odlikuje fanatizam iz osećanja. Prvi bi mogao da se nazove; „nesveta radost“ a drugi; „plač samosažaljenja“.

NESVETA RADOST

Božja reč nas poziva da budemo radosni u Hristu: „Radujte se svagda u Gospodu, i opet velim radujte se.“ (Filipijanima 4,4) Međutim, mi ljudi smo površni. Kada vidimo članove neke verske zajednice kako sa oduševljenjem pričaju o Hristu, kako su njihova lica nasmejana i radosna, brzopleto donosimo zaključak da je u toj zajednici neosporno prisutan Hristov duh. Zaboravljamo da grešno srce takođe može da se raduje, i zbog svoje površnosti ne ulazimo u to da li između njegove radosti i radosti posvećenog srca postoje razlike.

Česta odlika radosti pokrenute sotonskim nadahnućem je njena neozbiljnost. Ako njenim nosiocima prigovorimo da su neozbiljni, oni će reći: „Zašto je to loše? Mi treba da budemo radosni!“ Oni ne mogu da shvate da u svetoj radosti čovek zadržava svu svoju ozbiljnost i dostojanstvo.

Posvećeno srce se raduje otkrivenjima Božje ljubavi, dobrote i pravednosti. Neposvećeno srce takođe može da se raduje Božjoj ljubavi, ako od nje ima koristi (npr. „spasenje“). Raduje se i kada prisustvuje nekakvoj senzaciji. Takođe, raduje se neskladu, grehu i ljudskim slabostima. A taj duh nesvete radosti i neozbiljnosti je upravo ono čime mnogi pokušavaju da uguše svest o svojoj odgovornosti.

Tako sotona nadahnjuje „propovednika evanđelja“ da u svoju propoved ubaci neku šalu koja će svojom nesvetošću i neozbiljnošću da uguši probuđenu svest grešnika o sopstvenoj krivici pred Bogom. Tako je jedan priznat i poznat hrišćanski sveštenik u svojoj propovedi izjavio:

„Zašto Isusu ne bi nekada ispričao neki vic? Pa, ko je izmislio viceve, Bog ili čovek? Pa, kada postaneš tako blizak Gospodu obezbeđeno ti je mesto na Nebu! Neki su tako put postali svesni Boga, pričajući mu viceve...“ (T. Ivančić)

Kada sam posle nekoliko dana ovu izjavu ponovio pred verenicima koji su zajedno sa mnom prisustvovali pomenutoj propovedi, neki nisu mogli da poveruju da je njihov omiljeni sveštenik tako nešto izjavio. Zašto? Zato što je duh nesvetosti i neozbiljnosti, koji je delovao za vreme propovedi, svojom ulogom ugušivanja odgovornosti, otvorio vrata ljudskim srcima da prihvate tako unižene predstave o Bogu kakve inače nikada ne bi mogli da prihvate.

Pričanje viceva nije neophodno da bi se stvorila nesveta i neozbiljna atmosfera. Ona se može postići i određenom vrstom muzike. Pod sotonskim nadahnućem predavač može stvoriti

nesvetu i neozbiljnu atmosferu propovedi odgovarajućom mimi-kom, „govorom“ svoga tela, koristeći nesvete fraze u svom rečniku, i na razne druge načine.

Božja reč upućuje opomenu svima koji se smatraju pobožnim: „Teško vama kad stanu svi dobro govoriti za vama...“ (Luka 6,26) Posvećen život hrišćanina, njegova poniznost, ljubaznost i dobrota, predstavljaju ukor za njegovu neposvećenu o-kolinu. Zato pravi hrišćani nisu omiljeni u svetu. Plodovi religioznog fanatizma takođe sadrže dela ljubavi i dobrote. Ali sotoni svakako ne odgovara da svoje sledbenike učini svetlošću ovoga sveta, koji će da nose ukor protiv bezbožnosti i nemoralu. Da bi uklonio taj ukor sotona nadahnjuje svog „hrišćanina“ duhom nesvete radosti i neozbiljnosti, koji prožima njegovo ponašanje i čitav njegov život. Nepravedno srce ne samo što u društvu takve osobe nije pokarano za greh, nego se čak oseća prijatno, jer u takvom stavu životne neozbiljnosti i neodgovornosti i samo nalazi odobravanje i „mir“ svoje savesti.

PLAČ SAMOSAŽALJENJA

Radost spasenja je nekada toliko velika da se manifestuje i kroz plač. Međutim, u nekim hrišćanskim zajednicama možemo videti vernike kako u toku molitve poprimaju grčevit i „kiseo“ izgled lica i kako dok plaču „cvile“. Oni će reći da plaču od radoći, ali pri tome izgledaju veoma tužno. O ulozi samosažaljenja, koja prožima takvu vrstu plača, propovednik Čarls Fini kaže:

„Moliti se za njih kao za ‘jadne grešnike’, da li Biblija ikada koristi ovakav jezik? Biblija nikada ne govori o njima kao o jadnim grešnicima,’ kao da oni više zaslužuju da budu sažaljevani nego okrivljeni. Hristos sažaljeva grešnike u svom srcu. Tako ih i Bog Otac žali Ali, On nikada ne kaže nešto što bi nagovestilo da je grešnik tek ‘jadno stvorenje’ – koje treba sažaljevati, kao

da on ništa ne može zbog tog svog stanja u kome se nalazi. Ideja da je on jadan, umesto da je grešan; nesrećan, umesto da je kriv, godi i olakšava grešniku veoma mnogo. Video sam grešnika koji je drhtao u agoniji pod uticajem istine na sastanku, sve dok neko nije počeo da se moli za njega kao za jedno ‘jadno’ stvorene. Tada bi se ovaj neutešno rasplakao, misleći da je zaista primio veliku pomoć zbog takve molitve, govoreći: ‘O, kako je to lepa molitva!’ Ako zatim odeš i razgovaraš sa tim grešnikom, najverovatnije ćeš ustanoviti da on žali sebe kao da je neko jadno nesrećno stvorene – možda će čak i plakati zbog svog nesrećnog položaja; ali njegovo pokaranje za greh, i njegovo shvatanje užasne krvice, su se potpuno izgubili.“ (DŽ.T.Ć. „Poslednji poziv“ str. 51)

PSEUDOPOKAJANJE IZ OSEĆANJA

Jedna hrišćanka bila je pozvana da svojoj prijateljici odnese hitno potreban lek. Obećala je da će joj lek odneti u toku istog dana, ali dan je brzo prošao a da ona svoje obećanje nije ispunila. Kada je prilikom večernje molitve postala svesna šta (ni)je učinila, rasplakala se i sa pokajničkim preklinjanjem zavapila za oproštenje svom Nebeskom Ocu. Osetila je da joj je Bog oprostio krivicu i sa suzama zahvalnosti je završila molitvu i otišla na spavanje. Sutradan je odlučila da požuri, da svojoj bolesnoj drugarici što pre odnese potreban lek. Ali, njene trenutne obaveze su je navele da odlazak postepeno odlaže za kasnije, tako da ponovo, i toga dana nije ispunila obećanje. Toga je postala svesna tek uveče, opet za vreme večernje molitve. Gorko se rasplakala zbog svoje nemarnosti. Nije mogla sebe da razume, jer prema svojoj prijateljici zaista gaji iskreno i snažno osećanje ljubavi. To veče se puno molila i sa dubokim uverenjem o spasenju legla da spava. Ali, ista priča se ponovila i sutradan i još nekoliko dana, da bi tek petog dana uspela da odnese lek. Pošto je sa

suzama zamolila prijateljicu da joj oprosti što je tako dugo kasnila čula je odgovor:

„Ja ti oprštam. A da li će ti to Bog oprostiti, ja to ne znam!“

Taj odgovor ju je prodrmao. Dospela je u stanje u kome nije znala šta da misli. Mogla je da odluči da sve to zaboravi, ali donela je odluku da se bori sa sobom i sa Bogom, sve dok ne razjasni u čemu je pogrešila. Ubrzo je shvatila da je svojim pseudo-odlukama samo umirivala svoju savest (Matej 21,28-31). Pošto joj je bilo neprijatno da se suočava sa time da zapravo ne želi da ostavi svoje grehe, ona se trudila da u molitvi i pri čitanju Biblije uzbudi svoja osećanja. Tom prilikom bi je opsedao demon i izazivao veoma prijatan i uzvišen doživljaj. U dubini svoje duše ona je nosila utisak da nešto nije u redu, ali bi ga ugušivala obraćanjem pažnje na svoj unutrašnji doživljaj: „Ja znam da je Bog sa mnom! Ja ga osećam u sebi!“ Nije bila zadovoljna jednostavnom verom već joj je bio potreban dokaz da je sa Bogom. Kada se kasnije oslobođala od uticaja demonske sile, u svetlosti Božjeg lica, osećala je kako se bori protiv „ljigavog i gadnog uzbuđenja“ koje pritsika njenu dušu.

LAŽNA SAMOKRITIKA FANATIZMA

Nekada plodovi fanatizma tako drastično otkrivaju svoje poreklo da su i njihovi nosioci primorani da ih okarakterišu kao loše pojave. Ne treba da nas zbuni kada čujemo njihove propovednike kako ukoravaju upravo onu vrstu fanatizma koju su sami izazvali svojim načinom propovedanja. To je samo jedan od trikova samoopravdanja. Njega primenjuje Sai Baba:

„Toga dana nakon kratkog razgovora on je izabrao nekoliko mladića svojih godina (fizički) da se utrkuju sa njim od stene koja je gde put vodi do stene i tamarin drveta na vrhu. Ali, pre nego što su mogli otvoriti i zatvoriti oči Baba ih je već zvao sa velikim veseljem sa vrha. Zamolio je druge da stanu gde jesu i

uzviknuo je svakome: Gledajte mene, dajem vam plamteći daršan vizije svetla. Iznenada, bila je to velika vatrema kugla, kao sunce, koja je prodirala u atmosferu. Tri do četiri učenika bilo se onesvestilo i palo.“ (Iz skripte svedočanstava Sai Babinih sledbenika)

„On (Sai) neprestano ponavlja – čudesa nisu važna. Pravo je čudo... ljubav koju on poseje u tvom srcu!“ (Iz iste brošure)

Takov princip lažne samokritike i samoopravdanja fanatizma srećemo i u hrišćanskim crkvama. U verskim zajednicama u kojima se putem raznih čudesa budi duh ushićenja i senzacije često čujemo vernike kako govore: „Ako će ljudi da dolaze ovde samo zbog čuda, onda bolje da ne dolaze! Žalosno je što ih više privlači senzacija nego Isus!“

U crkvama koje karakteriše fanatizam iz osećanja možemo čuti dirljive i srceparajuće pozive da se „ne oslanjam na osećanja jer nam ona ne smeju biti ni kriterijum ni cilj.“

Nekada možemo čuti propoved koja odgovara molitvi oholog i samopravednog fariseja (Luka 18,10-14); „Mi nismo kao neke druge crkve koje su u prošlosti postupale tako i tako prema nama. Mi smo učinili ovo i ono za ovaj narod...“ Na kraju propovedi koja provocira oholost i mržnju prema pripadnicima druge crkve, sveštenik će reći; „Nemojte molim vas da ovo što ste čuli u vama probudi gnev. Mi ljubimo neprijatelje svoje. Mi...“

Neki tradicionalni hrišćani će reći da je kršenje druge zapovesti moralnog dekaloga ukoliko se klanjam na ikonama obožavajući ih. „To treba da činimo poštujući ih, ali ne i obožavajući ih“ kažu oni. Međutim, iskušenje je iskušenje bez obzira kako ga nazivali. Grešnom srcu to nije važno. Jedino je ljudskoj savesti nekada potreban izgovor koji nalazi u promeni definicije svog ponašanja. Božja reč ne ulazi u to da li se mi ikonama klanjam poštujući ih, ili obožavajući ih. Druga Božja zapovest „u

korenu“ zabranjuje da im se bilo kako klanjamo: „Nemoj im se klanjati, niti im služiti,“ (2. Mojsijeva 20,5). „Jer po veri živimo a ne po gledanju.“ (2. Korinćanima 5,7)

LICEMERNA OPREZNOST

U raznim verskim zajednicama ćemo čuti zabrane protiv raznih „iskušenja“, dok ćemo istovremeno primetiti da najveća iskušenja za grešno i samopravedno ljudsko biće te verske zajednice poseduju u samoj svojoj nauci.

Pripadnici jedne verske zajednice smatraju prevelikim iskušenjem čitanje religiozne literature drugih verskih zajedница, a ne vide iskušenje u sopstvenoj nauci, koja laska duhu sektaške oholosti i svađalačkog dokazivanja. Oni vide iskušenje u nošenju oružja u vojsci, a ne vide iskušenje u svom učenju, po kome će posle Armagedona, sedam meseci skupljati i sahranjivati kosti onih koji nisu bili članovi njihove zajednice.

Pripadnici nekih istočnjačkih religija vide iskušenje u rukovanju sa osobom suprotnog pola, a ne vide iskušenje u svojoj nauci koja govori: „Budite sami sebi svoja svetlost!“ (Buda).

Sai Baba može otvoreno da ukorava oholost kao najteži greh, ali ga sam pothranjuje kada kaže: „Ceni svoj vlastiti Ja. Meditiraj o vlastitom Ja. Poklekni pred svojim vlastitim Ja Bog stanuje u tebi kao Ti.“

POBRKANI KRITERIJUMI ZBOG POVRŠNOG PRISTUPA

Neposvećen čovek teško može da uvidi razliku između ispravne i fanatične religiozne revnosti zato što su mu zbog površnog pristupa stvarnosti veoma često pobrkani kriterijumi ispravnog.

Tako su, na primer, fariseji optuživali Hrista, da ne pridaje duhovni značaj pranju ruku pre jela, i da „skrnavi“ svetost

subote, isceljujući u taj dan bolesne. Dok su ga ukoravali za „liberalizam“ zamerajući mu što se druži sa carinicima i grešnicima, Jovana Krstitelja su optuživali za fanatizam zbog umerenosti u ishrani.

„Jer dođe Jovan Krstitelj koji ni jede hleba, ni piće vina, a vi kažete: Đavo je u njemu; Dođe sin čovečji koji i jede i piće, a vi kažete: Gle čoveka izjelice i pijanice, druga carinicima i grešnicima.“

Ljudi su skloni da pohvalno ocenjuju religiozne aktivnosti koje neko ulaže da bi bio spasen (opravdanje delima), jer one laskaju njihovim ličnim pokušajima spasenja mimo Hrista, dok su skloni da plodove pravog posvećenja nazivaju fanatizmom, jer ukoravaju njihovu savest pred njihovim neposvećenim i besplodnim životom.

Na primer, mnogi ne smatraju fanatizmom pokušaje spasenja kroz magijsko shvatanje pričesti, ili kroz višečasovno ponavljanje jedne iste molitve, dok smatraju fanatizmom normalne plodove posvećenja, kao što su: poslušnost svim zapovestima Božjeg moralnog dekaloga, pridržavanje zdravstvenih načela u Bibliji o podeli hrane na čistu i nečistu, itd. (Da li bi Bog „opteretio“ svoj izabrani narod raznim pravilima i zakonima zato da bi ga naveo na fanatizam?)

Mnogi dožive snažan ukor preko savesti kada sretnu osobu koja ima dela zakona. Da bi umirili svoju savest optužuju je da je legalista; da traži spasenje u držanju zapovesti. I onda citiraju stih: „Jer se delima zakona ni jedno telo neće opravdati pred Njim.“ (Rimljanima 3,20) Svojim sudom, ti bezakonici, sami sebe osuđuju, jer otkrivaju iz kakvih pobuda bi oni sami držali zakon kada bi ga držali. Tako otkrivaju da su bez Hrista i Njegove ljubavi. Oni bi držali zakon samo iz koristi. Zato kažu: „Nema potrebe da držim zakon da bih se spasao. Dovoljna je Božja milost!“ Takvima možemo reći: „Pa nemojte držati zakon

da biste se opravdali i spasli. Držite zakon jer ste opravdani i spaseni u Hristu!“

„Kvarimo li dakle zakon verom? Bože sačuvaj ! Nego ga još utvrđujemo!“ (Rimljanima 3,31) Isus je došao na Zemlju upravo zato da bi ispunio starozavetno obećanje: „I duh svoj metnuće u vas, i učiniću da hodite po moj im uredbama i zakone moje da držite i izvršujete.“ (Jezekilj 36,27)

NAĆI SEBE, ILI SE ODREĆI SEBE

Svaku otpalu versku zajednicu karakteriše određena vrsta religioznog fanatizma koji nastaje zbog krivice zbog kompromisa sa grehom. Dobra uloga otpalih crkava je u tome što čiste i čuvaju pravu Crkvu od „poplave“ fanatizma. „Bog će probuditi Svoju decu. Ako to ne bude uspelo drugim sredstvima, pojaviće se jeresi koje će odvojiti plevu od pšenice.“ (EGB „Sluge evanđelja“ str. 121)

Onaj ko pravi voljan kompromis sa grehom teško može biti zadovoljan životnom filozofijom koja ukorava njegove grehe i nipoštava njegove pokušaje spasenja mimo Hrista. Zato, u velikom izboru različitih sistema samospasenja (opravdanja mimo Hrista, pseudopokajanja, i lažnih rodova vere) koje pružaju razna verska učenja čovek ima mogućnost da pronađe upravo onaj sistem koji odgovara njegovom ličnom kompromisu sa grehom, i njegovim ličnim pokušajima da ukloni nastalo osećanje krivice. Umesto da se odrekne sebe, grešnik u nauci otpale crkve pokušava da pronađe sebe.

NOVA VAVILONSKA KULA

Zbog toga što ne uviđaju svoje, a uviđaju tuđe obmane priпадnici otpalih crkava se nalaze u stanju međusobne zbrke; potmetnje. Šta se dešava kada sedam žena uhvati jednog čoveka i svaka od njih tvrdi da je njegova prava nevesta? Zato Božja reč

za skup crkava koje su otpale zbog svojih greha koristi naziv Vavilon, što znači zbrku; pometnju.

„I videh ženu gde sedi na zveri crvenoj koja beše puna imena hulnih i imaše sedam glava i deset rogova. I žena beše obučena u porfiru i skerlet i nakićena zlatom i kamenjem dragim i biserom, i imaše čašu u ruci svojoj punu mrzosti i poganštine kurvarstva svojega; I na čelu njezinu napisano ime: tajna, Vavilon veliki, mati kurvama i mrzostima zemaljskim.“ (Otkrivenje 17,3-5)

Mnogi hrišćani Vavilona bi žeeli da se ujedine u jednu sveopštu crkvu, ali opet to ne mogu tako lako, jer ne postoji obmana univerzalna za sve. Zbog toga svi koji govore o ujedinjenju izbegavaju da govore o razlikama. Umesto da problem priznaju i reše autoritetom Božje reči, oni kao da kažu: „Bog nije umeo jasno da kaže šta je ustvari mislio, pa ne možemo znati šta je istina“. Oni se trude da zaborave na razlike i da hrišćansku nauku učine toliko nedefinisanom u svom sadržaju, a samim tim i širokom da u njoj može da nađe sebi mesta bilo ko sa bilo kakvim sistemom opravdavanja krivice nastale zbog kompromisa sa grehom. Umesto da kao Isus govore o uskom putu spasenja oni govore o širokom putu koji će ih, nažalost, odvesti u pakao.

Sve više je rašireno shvatanje da su razlike koje postoje između religija samo formalne prirode. Tako Sai Baba kaže: „Sve religije osnivaju se na sveopštoj ljubavi.“ „Sve religije vode ka Bogu.“ Međutim, Božja reč drugačije gleda na postojanje raznih religija:

„Jer će doći vreme kada zdrave nauke neće podnositi, nego će po svojim željama okupiti sebi učitelje da ih češu po ušima. I odvratiće uši od istine, a okrenuti se bajkama.“ (2. Timotiju 4,3,4)

Razlike u religioznoj formi nisu od značaja, samo ukoliko ne podrazumevaju razlike u svom sadržaju. Sasvim je sve jedno

da li se mi molimo Alahu, Jehovi, Krišni ili Hristu, ako imamo pravilnu predstavu o Onome kome se molimo. Bog nije formalista. Međutim, ne samo što većina nehrišćanskog sveta nema pravilnu predstavu o Bogu, nego ga nema ni većina hrišćana. Shvatanje Boga kakvo ima većina hrišćana mnogo više odgovara shvatanju Boga kakvo imaju sledbenici istočnjačkih religija, nego što odgovara onom shvatanju kakvo nam pruža Njegovo otkrivenje u Bibliji. Moramo imati na umu da ni sotona nije formalista. Njemu je sasvim sve jedno da li ga nazivamo Isusom, Krišnom ili Luciferom:

„Ne smatram da postoji i najmanja razlika između različitih aspekata Boga: Sai, Rama, Krišna i drugi. Ne kažem da je jedan više važan, a drugi manje važan. Nastavite poštovati vašeg izabranog Boga kojeg ste dobili u nasleđe i tada ćete shvatiti da ste mi se približili. Jer sva imena su Moja, svi oblici su Moji.“ (Sai Baba)

Neke tradicionalne crkve se ponose kako kod njih ne postoji „zbrka“ i „pometnja“, te kako njih ne odlikuju osobine duhovnog Vavilona. Ali, kod njih se radi samo o formalnom jedinstvu. Kada bi vernici neke od tih crkava pokušali da definišu šta svaki od njih pojedinačno misli pod opravdanjem verom ili pod nekom drugom zajedničkom tačkom učenja, njihova crkva bi se raspala na stotine malih sekti i grupa, od kojih bi svaka tumačila spaseњe na svoj način. Takvo definisanje stvarnog duhovnog stanja ne bi promenilo činjenično stanje, već bi ga samo otkrilo.

Kada sveštenici takve crkve treba da ukore duhovne obmane drugih verskih zajednica, dolaze u veoma nezgodnu situaciju. Zašto? Zato što bi raskrinkavanjem negativnih sadržaja drugih verskih zajednica raskrinkali i ukorili većinu vernika svoje sopstvene crkve koji iste obmane poseduju ali pod drugaćijom formom. Zato u svojoj kritici oni moraju da budu površni i smeju da kritikuju samo drugaćiju formu. Kažu: „Oni nisu

članovi ove crkve, već druge crkve i zato neće biti spaseni... Samo ova crkva ima silu Duha Svetoga. Dokaz da je to prava apostolska crkva je u tome što to tako tvrde njeni crkveni oci...“

FORMA UMEŠTO SADRŽAJA

Insistiranje na religioznoj formi često otkriva krupne nedostatke sadržaja koji se krije iza te forme. Kada čovek nije u stanju da drugom ponudi valjan sadržaj onda mu nudi ono jedino što ima – dobru formu.

„I žena beše obučena u porfiru i skerlet i nakićena zlatom i kamenjem dragim i biserom.“ (Otkrivenje 17,4)

Kada govore o svojoj radosnoj vesti hrišćani Vavilona gotovo uopšte ne spominju Boga, kao Onoga koji je njihova „radost i pesma“, već uglavnom govore o vrednostima crkve kojoj pripadaju, koja je dobila funkciju njihovog idola. Ili, na „vrhu jezika“ nose nešto drugo; ono što sami primenjuju da bi zadovoljili čežnje svoga nepreporođenog srca i čime pokušavaju da umire svoju nečistu savest pred osudom Neba. Kada treba da svojim rečima opišu šta za njih lično znači delo Hristovog pomirenja na krstu Golgote, oni pred njim ostaju nemili. Najveće delo Božje ljubavi, delo otkupljenja, koje će biti radosna vest za sve spasene i kroz svu večnost, njih ostavlja ravnodušnim, i tako ne-podesnim za Nebo i za večnost.

ISKUŠENJA VAVILONA

Za Vavilon, skup otpalih crkava, druga anđeoska vest kaže: „Pade, pade Vavilon veliki, i posta stan đavolima, i tamnica sva-kome duhu nečistome, i tamnica sviju ptica nečistih i mrskih, jer otrovnim vinom kurvarstva svojega napoji sve narode.“ (Otkrivenje 18,2) Da li u Vavilonu ima vernih hrišćana? Upravo njima Bog upućuje poziv:

„Izađite iz nje narode moj, da se ne pomešate u grehe

njezine, i da vam ne naude zla njezina. Jer gresi njezini dopreše do neba, i Bog se opomenu nepravde njezine.“ (4,5. stih)

Zašto nas Bog poziva da napustimo otpale crkve? Jedan od razloga zašto je opasno zadržavati se u crkvama Vavilona je „da vam ne naude zla njezina“, „jer otrovnim vinom kurvarstva svojega napoji sve narode.“ Šta je to što je opasno u lažnoj nauci („otrovnom vinu“) Vavilona?

Sve otpale crkve propovedaju istinu pomešanu sa zabludom. Isti- na koju svi formalno priznaju govori da se možemo spasti isključivo Božjom milošću, i da su rodovi spasenja definisani nekakvim principima (zakonom).

Ali, zabluda koja se iznosi uz istinu je često preveliko iskušenje za palog čoveka koji bi se pre uhvatio za sve drugo nego za Hrista, za spasenje. Takođe, zabluda koja se iznosi uz istinu često izopačava značenje pojmove o kojima govori istina.

„Biblijia se tumači na takav način koji se svida nepreporodenom srcu, a njene svečane i važne istine se smatraju bezvrednim. Ljubav se ističe kao glavna Božja osobina, ali ona se prikazuje kao raznežena sentimentalnost, koja ne pravi razliku između dobra i zla. Božja pravednost, Njegovo gnušanje na greh, zahtevi Njegovog svetog zakona – sve se to smatra nevažnim. Narod se uči da deset zapovesti smatra mrtvim slovom... Hrista se i sada odriču kao i nekada. Ali sotona je toliko ljudima zaslepio oči da ne primećuju prevaru.“ (VB str.452)

MORALNI ZAKON

Ukoliko se u propovedanju Evandjelja zanemari istina o Božjoj pravednosti izražena u Njegovom zakonu, onda istina o spasenju Božjom milošću dobija negativnu ulogu. Nauka o iskupljenju dobija ulogu savršenog izgovora za greh. Svesno ili nesvesno grešnik dolazi do zaključka: „Pošto sam iskupljen mogu da grešim!“ Divne evanđeoske istine se koriste da bi

grešnik bio uljuljkan u lažnu sigurnost.

„Kada se ujutru probudim, baš me briga za sve! Ako i učinim neki greh Bog će mi oprostiti! ... Sveti razbojnik (razapet do Hrista), najgore grehe činio. Spasen samo zato što je od srca rekao: ‘Seti me se!’“ (Tomislav Ivančić)

Zašto je pored nauke o opravdanju Hristovim zaslugama važno ispravno shvatiti Božji karakter sadržan i otkriven u Njegovom zakonu?

Bez razumevanja Božjeg moralnog zakona čovek ne može da bude svestan dubine svojih duhovnih potreba. Zakon nam je dat „da bude greh odviše grešan zapovešću.“ (Rimljanima 7,13)

Mnogi su uvideli da sebičnim uživanjima ne mogu da zadovolje žed svoje duše. A onda, nesvesni dubine svojih duhovnih potreba, te iste sebične čežnje usmeravaju ka Hristu. Nadaju se da će im Bog darovati osećanje sreće i samopravednosti, koje nisu uspeli da ostvare sami. Oni se i:z sebičnosti mole za spasenje, nesvesni da treba da se odreknu i nje same da bi bili spaseni. Kada bi, kroz Božji zakon, stekli pravilnu predstavu o Božjem karakteru bili bi ukoreni za svoje sebične prohteve, i navedeni da se uhvate za Hrista kao za svoju jedinu pravednost.

Bez otkrivenja moralnog zakona čovek ne može biti dovoljno duboko svestan svoje potrebe za Iskupiteljem, dok bez Iskupitelja ne može da živi u skladu sa moralnim zakonom. Uzdajući se verom u zasluge Hristove krvi, pored oproštenja greha dobijamo i silu posvećenja:

„I pokropiće vas vodom čistom, i bićete čisti; Ja ћu vas očistiti od svih nečistota vaših i od svih gadnih bogova vaših. I daću vam novo srce, i nov ћu duh metnuti u vas, i izvadiću kameni srce iz tela vašega, i daću vam srce mesno. I duh svoj metnuću u vas, i učiniću da hodite po mojim uredbama i zakone moje da držite i izvršujete. I ... bićete mi narod i Ja ћu vam biti Bog.“ (Jezekilj 36,25-28)

POSLEDNJA BOŽJA PORUKA ČOVEČANSTVU

U ovo poslednje i svečano vreme Bog želi da podigne, posveti i ujedini svoj narod, da bi ga pripremio za svoj Drugi dolazak, kome prethodi vreme velike nevolje „kakva nije bila od postanja sveta dosad niti će biti“.

Dali je svet spreman za iskušenja bliske budućnosti?

Božja reč nam opisuje stanje sveta neposredno pred Hristov Drugi dolazak: „Ali ovo znaj da će u poslednje dane nastati vremena teška. Jer će ljudi postati hulnici, nepokorni roditeljima, neblagodarni, nepravedni, neljubavni, neprimirljivi, opadači, neuzdržnici, besni, nedobroljubivi, izdajnici, nagli, naduveni, koji više mare za slasti nego za Boga. Koji imaju obličeje pobožnosti, a sile su se njezine odrekli. I ovih se kloni.“ (2. Timotiju 3,1-5)

U poslednje vreme svedoci smo ispunjenja reči ovoga proštva. Mnogi od onih koji su čuli vest evanđelja, nisu pristali da se odazovu njegovom pozivu i da se odreknu sebe. Otkrivenje istine koje su dobili je dovoljno veliko da više ne mogu da poreknu postojanje Boga. To saznanje ih čini odgovornim. Zato traže ono učenje koje sadrži istine koje ne mogu da poreknu, ali i sistem kojim će moći da uklone krivicu nastalu zbog njihovog kompromisa sa grehom. Tako danas mnogi postaju pobožni, ali ne treba nam mnogo mudrosti da bismo primetili kako se iza njihove religiozne forme krije stara grešna suština.

Da bi ga „probudio“ iz lažnog samozadovoljstva koje mu pruža religiozna forma Bog upućuje svetu posebnu poruku za ovo vreme, trostruku anđeosku vest, sadržanu u Otkrivenju 14. glavi, od 6. do 12. stiha.

Poruka „Bojte se Boga!“ o kojoj govori prva anđeoska vest (Otkrivenje 14,7), je prava poruka za naše vreme. Ona nas navodi da se suočimo sa svojom životnom odgovornošću, da upotrebimo razum i preispitamo svoj odnos sa Bogom. Istina o Božjem суду treba da nas navede da postanemo svesni potrebe

za Iskupiteljem i Njegovim haljinama pravednosti. Prva anđeoska vest nas takođe poziva da zanemareno poštovanje Boga kao Stvoritelja Neba i Zemlje izrazimo na način koji je On odredio svojim moralnim zakonom (2. Mojsijeva 20,8-11; Luka 23,56).

Mnogi smatraju da što se tiče načina izražavanja ljubavi prema Bogu i bližnjem „ne treba biti formalista“. Kažu: „Sasvim je sve jedno na koji način izražavaš svoju ljubav, ako si u tome iskren!“ Međutim, da li je naša ljubav zaista ljubav ako u svom izražavanju ne uzima u obzir volju onoga koga ljubimo? Kada prijatelju donosimo poklon za rođendan trudimo se da to bude upravo ono bi on želeo da dobije, a ne ono što nama odgovara. Trudimo se da upoznamo njegovu volju, da saznamo njegove želje. U suprotnom bi značilo da ga ne volimo. Isto tako, ako je Bog definisao način izražavanja naše ljubavi prema Njemu, a to određenje nam nije važno, to otkriva da ni naša ljubav prema njemu nije prava ljubav, i da nam On nije važan. Kod mnogih koji se smatraju pobožnim, njihove priče o velikoj ljubavi prema Onome ko ih je izbavio iz ropstva grehu, su samo priče. Kada treba da je potvrde poslušnošću Božjoj volji, izraženoj kroz Njegov zakon, srca im ostaju ravnodušna. Da bi umirili svoju savest pred svojom neposlušnošću izgavaraju se da forma poslušnosti nije toliko važna. Tada otkrivaju, suprotно svojim tvrdnjama, da im je forma i te kako važna. Teško im je da se odreknu svoje forme radi one koja je Božjom rečju određena kao pokazatelj njihove ljubavi prema Njemu. Oni imaju drugih bogova čijoj pokornosti ne pokušavaju da se odupru.

Druga anđeoska vest (Otkrivenje 14,8), čiji smo sadržaj do sada proučavali, govori o duhovnom padu Vavilona, religije kompromisa koja „napoji sve narode“. Umesto „vodom života“ ona napoji sve narode „otrovnim vinom kurvarstva svojega“.

Treća anđeoska vest (Otkrivenje 14,9- 11) izriče prokletstvo nad onima koji su odbacujući autoritet Božje reči, priznali

vrhovni autoritet političkog i religioznog sistema, koji se stavio na mesto Boga i drznuo da promeni Božji zakon (Danilo 7,25).

Prihvatanje poziva trostrukе anđeoske vesti rezultuje vernim Božjim ostatkom „koji drže zapovesti Božje i veru Isusovu“ (Otkrivenje 14,12).

Samo onaj ko je živeo u skladu sa svetlošću koju je imao biće u stanju da prepozna Božji poziv sadržan u trostrukoj anđeoskoj vesti. Onaj ko je pravio kompromis sa grehom neće biti u stanju da prepozna veću svetlost kada nije živeo ni po manjoj. Njegovo srce je odrvenelo, volja oslabila, savest se izopačila, um postao nepošten, tako da trostruka anđeoska vest u njegovom srcu, umu i duši neće naći nikakvoga odziva. „Mnogi će se očistiti, ubijeliti i okušati; a bezbožni- ci će raditi bezbožno, niti će koji bezbožnik razumeti; ali će razumnoi razumeti.“ (Danilo 12,10)

POSEBAN ZNAČAJ DRUGE ANĐEOSKE VESTI

Božja reč nam u 18. glavi Otkrivenja govori o posebnom značaju i sili druge andeoske vesti, koja nas poziva da izademo iz otpalih crkava. U pozivu da napustimo iskušenja lažnih nauka nalazimo odgovor na molitvu: „i ne uvedi nas u iskušenje, nego nas izbavi od zla.“ (Matej 6,13)

Da bi izašao iz Vavilona hrišćanin ne mora ništa posebno da učini u tom smeru osim da živi po Božjoj reči. Ako ga crkva kojoj pripada bude isključila iz svojih redova, zato što drži svih deset Božjih zapovesti, i zato što se oslanja samo na Hristove posredničke zasluge, može biti siguran da to nije bila Božja crkva, već sotonino zborište „Vavilon veliki“.

„Tada Isus reče učenicima svojim: Ako ko hoće za mnom ići, neka se odreče sebe, i uzme krst svoj i ide za mnom. Jer kakva je korist čoveku ako sav svet dobije a duši svojoj naudi? Ili kakav će otkup dati čovek za svoju dušu?“ (Matej 16,24.26)

Napisao: Miloš Bogdanović

Korektor: Jovana Lojpur

Kompjuterski slog: *Smart Computer Service* tel. 01 1/400-228

Izdavač: Uz svesrdnu pomoć prijatelja, Miloš Bogdanović.

USKORO U ŠTAMPI:

KAKO SE UZDIĆI IZNAD SUDBINE?

- Kako vidioci proriču budućnost?
- Kako funkcioniše telepatija?
- Parapsihološki fenomeni i bioenergija.
- Astrologija u Bibliji i Isusovom životu.
- Šta nam govori hiromantija Isusovog dlana opisana u Bibliji?
- Da li postoji sADBINA?
- Kako izaći iz sADBINE zacrtane u tvom horoskopu, i sl.
- Kako upotrebiti svoju slobodnu volju?...

POSLEDNJA PORUKA (trostruka anđeoska vest)

- Zašto svet odbacuje Evandeosku vest?
- Otpad i reformacija u hrišćanstvu.
- Zašto postoje razlike između proročanstava?
- Šta nas čeka u budućnosti?
- Promena Božjeg zakona.
- Ko je 666?
- Šta je žig zverin?
- Lažni i pravi Hristov dolazak ...

BIBLIJA I REINKARNACIJA i drugi naslovi.

Za sva pitanja, predloge i narudžbine pišite na adresu:

Hrišćanski klub „MARANATA“ ul. Bose Milićević br. 4/4

BEOGRAD Klub je otvoren svakim danom od 17 do 22 sata.

Odgovara: Miloš Bogdanović, G. Jovanova 20, Beograd, Tel.: 011/623-200